

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Don
DeLillo

EVEREST

Beden sanatçısı

ROMAN

Türkçesi: Gürol Koca

DON DELILLO

20 Kasım 1936'da doğdu. İlk romanı *Americana*'yı 1971'de yayınlayan yazar, kuşağının en önemli romancıları arasında sayılıyor. Amerikan Akademisi üyesi olan DeLillo, *Beyaz Gürültü* (1985) adlı romanıyla Ulusal Kitap Ödülü'nü, *Mao II* (1991) adlı romanıyla da PEN/Faulkner Ödülü'nü kazandı. Diğer önemli yapıtları arasında *End Zone*, *Great Jones Street* ve *Underworld* sayılabilir. DeLillo, New York'ta yaşıyor.

GÜROL KOCA

1964 Bursa doğumlu. Boğaziçi Üniversitesi Biyoloji, Marmara Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği'nde okudu. 1989'da çeviriye başladı. Bir ara Remzi Kitabevi'nde editörlük yaptı. Aralarında *Annemin Öğrettiği Şarkılar* (Marlon Brando), *Ruj Lekesi* (Greil Marcus), *Karşıdevrim ve Başkaldırı* (Herbest Marcus) ile *Sevginin Halleri*'nin (Stephanie Dowrick) de bulunduğu birçok çevirisi bulunmaktadır.

Don DeLillo

BEDEN SANATÇISI

Türkçesi: Gürol Koca

Çağdaş Dünya Edebiyatı 53

Beden Sanatçısı

Don DeLillo

Kitabın Özgün Adı:

The Body Artist

(Scribner 2001)

Kapak tasarım: Mithat Çınar

İngilizce'den çeviren: Gürol Koca

Dizgi: Hülya Fırat

© Don DeLillo 2001/Wallace Literary Agency

© 2002; bu kitabın Türkçe yayın hakları

Onk Ajans aracılığıyla Everest Yayınları'na aittir.

Birinci Basım: Ekim 2003

ISBN: 975 - 289 - 110 - 1

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

Tel: (0212) 674 97 23

Fax: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 53 Çağaloğlu/İSTANBUL

Tel: 0 212 513 34 20-21 Fax: 0 212 512 33 76

Genel Dağıtım: Alfa, Tel: 0 212 511 53 03 Fax: 0 212 519 33 00

e-posta: everest@alfakitap.com

www.everestyayinlari.com

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

BEDEN SANATÇISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Zaman geçiyor gibi. Dünya varlığını sürdürüyor, anlara yuvarlanarak ve sen durup ağına yapışmış bir örümceğe bakıyorsun. Işığın sürati, nesnelerin ana hatlarının mükemmel bir biçimde çizildiği duygusu ve körfezin üstünde yol yol akıp giden parlaklıklar var. Bir fırtına sonrasında, düşen en ufak yaprağın dahi kendinden emin bir şekilde toprağa saplandığı sert, açık bir günde kim olduğunun daha iyi farkındasın. Rüzgâr çamların arasından geçerken ses çıkarıyor, dünya geri dönüşsüz bir biçimde hayat buluyor ve örümcek rüzgârda sallanan ağına binmiş gidiyor.

Olacağı varmış, bu son sabah aynı anda buradaydılar, mutfakta ve eşya çıkarmak için ayaklarını sürüye sürüye

karşılıklı olarak büfe ve çekmecelere gidip geldiler, sonra henüz gördükleri rüyaların mahmurluklarını üzerlerinden atamamış bir halde birbirlerini lavabonun veya buzdolabının önünde beklediler, derken kadın avucundaki böğürtlen yığınlarını çeşmede sudan geçirdi, gözlerini kapayıp yayılan kokuları içine çekti.

Adam gazeteyi alıp oturdu, kahvesini karıştırdı. Kahve onun kahvesiydi ve fincan onun fincanı. Gazeteyi ortaklaşa okuyorlardı, ama gazete aslen, itiraz götürmez bir şekilde kadının gazetesiydi.

“Bir şey söylemek istiyordum, ama ne.”

Kadın musluğu açmıştı ve musluğu açtığını fark etmiş gibiydi. Bunu ilk kez fark ediyordu.

“Evle ilgili. Buydu,” dedi adam. “Söylemek istediğim şey buydu.”

Kadın musluktan akan suyun birkaç saniye içinde donuk bir hal aldığını fark etmişti. Su gümüş gibi ve berrak akıyor, sonra birkaç saniye içinde donuk bir hal alıyordu, mutfak musluğunu açtığı tüm bu aylar ve geçen zaman içinde suyun önce nasıl berrak aktığını, sonra da çamursu değil de donuk bir hal aldığını fark etmemiş olması tuhaftı veya belki de daha önce böyle bir şey olmamıştı veya fark etmişti de sonradan unutmuştu.

Elinde ıslak böğürtlenlerle büfenin yanına gitti, mısır gevreğine uzandı ve kutuyu tezgâhın üstüne koydu, kahverengi ve beyaz rengin hâkim olduğu kutuyu, derken ekmek kızartma makinesi attı ve kadın tekrar makinenin kollarını aşağı indirdi, çünkü ekmeğin kızarması için iki kez kızartmak gerekiyordu, adam yapılan bu hareketi dalgın bir ifadeyle onayladı, çünkü kızarmış ekmek onun kızarmış ekmeğiydi, tereyağı onun tereyağıydı, sonra radyoyu açtı ve hava durumunu yakaladı.

Serçeler yemlikte kanat çırpıyor, eğik tünelerde kendilerine yer açmak için birbirleriyle kavga ediyorlardı.

Kadın yakınındaki dolaba uzanıp bir kap aldı, içine kutudan mısır gevreği boşalttı, üzerine de böğürtlenleri koydu. Kot pantolonuna ellerini kuruladı, bir yerlerde mavi rengi hissetti, akışkan ve soluk.

Ne deniyordu ona, hah, kol. Adamın ekmeğinin kahverengi bir renk alana kadar kızarması için ekmek kızartma makinesinin kolunu bastırdı.

Kızarmış ekmek adamındı, hava durumu kadının. Kadın hava raporunu dinler ve arka arkaya dereceyi tekrarlardı, bazen evin önüne çıkar, denizle birleşen gökyüzüne bakar, gizli işaretler için meltemi yoklardı.

“Tamam ya. Ne diyeceğimi hatırladım,” dedi adam.

Kadın buzdolabına gitti ve kapağını açtı. Aklına bir şey geldi, buzdolabının önünde öylece kalakaldı.

“Ne?” diye sordu kadın. Bana ne söylemek istiyorsun değil de ne dedin gibilerden.

Kadın soya fasulyesini hatırladı. Büfenin yanına gitti, kutuyu raftan indirdi ve buzdolabının kapağı kapanmadan yakaladı. Sütü almak için buzdolabının içine eğildi, sekiz saniye önce adamın söylediği ve kendisinin duymadığı şeyin ne olduğunu hatırladı.

Buzdolabının alçak ve iç kısımlarına uzandığı her seferde kadın iç geçirir gibi inliyordu, her sefer de denemezdi aslında. Bu hareketi yapmak için zorlanmayacak kadar dinç ve esnekti, sadece Rey’i taklit ediyordu, onun gibi ahlayıp ofluyordu, ama rahatsızlığını kendi rahatsızlığıymış gibi hissedecek şekilde kusursuzca ve derin bir biçimde taklit ediyordu onu.

Rey ona ne söyleyeceğini hatırladıktan sonra konuya ilgisini kaybetmiş gibiydi. Bunu bilmesi için kadının onun yüzüne bakması gerekmezdi. Sekiz, on, on iki saniye önce söy-

lediği şeyi takip eden sessizlikten bunu anlamak mümkündü. Belirsiz bir şeydi bu. Rey bunu, böylesine önemsiz bir konuyu konuşmayı bir tür kendi kendini aşışılama olarak algıladı.

Kadın tezgâha gitti, mısır gevreği ile meyvelerin üzerine soya döktü. Kızartma makinesinin kolu attı veya çoktan atmıştı, adam kalktı, ekmeğini alıp tekrar masaya döndü ve tereyağına uzandı, kadın o yanına yaklaşırken tezgâhın yanından çekilmek zorunda kalmış, çekmeceyi açıp kahvaltı bıçağı alabilmesi için süt kutusu elinde beklemişti.

Radyodan Hinducaya benzer sesler geliyordu.

Kadın kâseye süt koydu. Adam oturdu, sonra ayağa kalktı. Buzdolabına gitti, portakal suyunu aldı, özünü dağıtıp meyve suyunu kesifleştirmek için odanın ortasında durup meyve suyu paketini salladı. Adam meyve suyunu ancak ekmek kızardıktan sonra hatırlardı. Sonra meyve suyu kutusunu salladı. Sonra meyve suyunu bardağa boşalttı ve bardağın tepesindeki cızırtılı sesler çıkaran köpüğü seyretti.

Kadın ağzından bir saç teli çıkardı. Tezgâhın önünde durup saç telini inceledi, ne kendisine ne de adama ait olan kısa, mat bir saç teliydi.

Adam ayakta meyve suyu kutusunu sallıyordu. Adam kutuyu yeterinden fazla salladı, çünkü dikkatini ona yöneltmiyor, diye düşündü kadın, çünkü çocuksu bir duygu nedeniyle, çalkalamanın verdiği duygudan, çalkalarken çıkan sestten ve portakal suyunun aromasından dolayı aptalca ve gayet masumane bir şekilde tatmin ediyordu bu hareket insanı.

“İster misin?” dedi adam.

Kadın saç teline bakıyordu.

“Söyle, çünkü emin değilim. Meyve suyu içer misin?” dedi adam, kutunun ağzı iki parmağı arasında, hâlâ o lanet olası şeyi sallarken.

Kadın yabancı birine ait bir saç telinin tat alma duyusunda yarattığı karmaşık duygunun anısını sisteminden atmak için üst dişleriyle dilini kazıdı.

“Ne? O şeyi hiç içmem. Biliyorsun. Ne zamandır birlikteyiz?” dedi kadın.

“Çok uzun değil,” dedi adam.

Adam bir bardak aldı, meyve suyunu içine boşalttı ve köpüğün oluşumunu seyretti. Sonra biraz zahmet çekerek sandalyesine oturdu.

“Ayrıntıları fark edecek kadar uzun değil,” dedi adam.

“Böyle bir şey burada olmaz diye düşünürdüm hep. Başka yerde neyse de, burada.”

“Ne?” dedi adam.

“Ağzımdan saç çıktı. Başkasının saçı.”

Adam ekmeğine yağ sürdü.

“Böyle bir şey sadece karışık nüfuslu büyük şehirlerde mi olur sanıyordun?”

“Başka yerde neyse de, burada.” Kadın saç telini başparmağıyla işaretparmağı arasında tuttu, ağzı felçli gibi çarpılmış halde, onu sahte bir iğrenme ifadesiyle veya sanatsallığın sınırında gerçek bir iğrenme ifadesiyle inceledi. “İşte böyle.”

“Belki de çocukluğundan kalma bir şey bu.” Adam gazetesine geri döndü. “Köpeğin var mıydı?”

“Hey. *Seni* uyandıran şey nedir?” dedi kadın.

Gazete kadının gazetesiydi. Telefon adamındı, kadının hava durumunu öğrenmek için kullandığı zamanlar hariç. Bilgisayarı ikisi de kullanırdı, ama bilgisayar manevi açıdan kadınındı.

Kadın tezgâhın önünde durmuş saç teline bakıyordu. Sonra parmaklarını silkeleyip saç telini yere attı. Lavaboya uzandı, elini sıcak sudan geçirdi, sonra mısır gevreği kâse-

sini masaya götürdü. Pencerenin yanından geçerken kuşlar etrafa dağıldı.

“Litrelerce, muazzam miktarlarda meyve suyu içerken gördüm seni, daha ne diyeyim?” dedi adam.

Kadının ağzı, çöp karıştıran birinin bilinmeyen hayatına ortak olmaktan veya daha yabancı ve alengirli bir hakikatten, saç telinin kişiden kişiye, belki ağızdan ağza yıllar, şehirler, hastalıklar, yıkanmamış yiyecekler ve zararlı vücut sıvıları içinden geçerek yaşadığı samimi maceraları düşünmekten dolayı hâlâ çarpıktı.

“Ne? Yok canım daha neler,” dedi kadın.

Tamam, kadın kâseyi masanın üzerine koydu. Ocağın yanına gitti, çaydanlığı aldı ve içine musluktan su doldurdu. Adam radyoda kanal değiştirdi ve kadının kaçırdığı bir şeyler söyledi. Kadın çaydanlığı tekrar ocağın üzerine koydu, çünkü nasıl yaşayacağını bilmesen bile hayatı böyle yaşarsın, sonra ocakta yanan mavi alevi seyrederken dişlerini dilinin üzerinden geçirdi tekrar, emin olmak için.

Adam kahvaltı bıçağını almak üzere yanına yaklaşırken kadın tezgâhın yanından aniden uzaklaşmak zorunda kaldı.

Kadın masaya doğru yürüdü ve kuşlar tekrar yemlikten uçarak kaçıştılar. Saçakların altındaki gölgeden çıkıp güneş ışığına ve sessizliğe doğru uçtular, bu kadının kısmen görebildiği bir hareketti, yakalanması güç ve sessiz bir güzellik içinde, ışığa bulanmış, cisimsizleşmiş kuşlar katışıksız, hızlı hareket eden bir kütleye, karman çorman, göz kamaştıran bir parlaklığa bürünmüşlerdi.

Kadın oturdu, gazete sütunlarına göz atmaya başladı ve kaşığı olmadığını fark etti. Kaşığı yoktu. Kadın adama baktı ve onun çenesinin yan tarafına yara bandı yapıştırdığını gördü.

Kadın yeni aldığı çaydanlığı değil de eski, yamru yumru çaydanlığı kullanıyordu, çünkü – nedenini bilmiyordu. Bir-

çok odası, şöminesi ve duvarlarında doldurulmuş hayvanları, her yerde küf olan eski, ahşap bir evdi, görmeden kirledikleri, kerestecilik ve gemi inşaatı ticaretinin bol olduğu yıllardan kalma, çok büyük bir evdi ve gıcırdayan döşemeleri ve kim bilir ne zamandan kalma mutfak eşyaları vardı.

Kadın sandalyeden kalkarken az kalsın düşüyordu, kendiyile alay ettiğini belli eden bir hareket yaptı ve bir kaşık almak için tezgâhın yanına gitti. Soya fasulyesini de tekrar masaya getirdi. Soyaların insana kutunun içindeki kumsu maddelere ait değilmiş hissi veren bir kokusu vardı. Bu, baygınlık verici buğdayımsı bir kokuyla ayak kokusu karışımı bir kokuydu. Kadın soyayı kullanacağı her seferde koklardı. İki veya üç kez koklardı.

“Suratını mı kestin yine?”

“Ne?” Adam elini çenesine götürdü, başı gazeteye gömülmüştü. “Sadece küçük bir çizik.”

Kadın gazetenin kendine ait bölümünde bir hikâyeye okumaya başladı. Eski bir gazeteydi, pazardan kalma, kasabadan alınmıştı, çünkü buraya gazete gelmiyordu.

“Yakın zamanlarda olmuş, bilmiyorum, belki de sabah ilk işin tıraş olmak olmamalı. Önce uyan. Hem neden tıraş oluyorsun ki? Tekrar bıyık bırak. Sakal bırak.”

“Neden mi tıraş oluyorum? Bir nedeni olmalı,” dedi adam. “Tanrı’nın yüzümü görmesini istiyorum.”

Adam gazeteden başını kaldırıp kadının hoşlanmadığı o boş kahkahasını attı. Kadın mısır gevreğinden bir lokma aldı ve başka bir hikâyeye geçti. Kadın son zamanlarda gazetede belli hikâyelere dalıp gitmeye, onların içine girmeye başlamıştı. Bir çeşit gündüz düşü. Bunu yapar, sonra ne yaptığının farkına varır, bazen birkaç dakika sonra aynı hikâyeye veya başka biriyle yine aynı şeyi yapar, sonra tekrar farkına varırdı.

Kadın gözünü gazeteden ayırmadan soya kutusuna uzandı, kâseye biraz soya koydu, radyoda trafik haberleri ve konuşmalar vardı.

Eski çaydanlığın kullanılmaz hale gelmesini bekliyordu kadın, onu pas kabarcıkları çıkarana kadar kullanacaktı, ondan sonra, ancak ondan sonra yeni aldığı çaydanlığı kullanmaya başlayabilirdi.

“Radyoyu dinlemek zorunda mısınız?”

“Hayır,” dedi kadın ve gazeteyi okumaya devam etti.
• “Neden?”

“Bir boka benzemiyor.”

Adam bok sözcüğünü, bunun müthiş anlamlı bir sözcük gibi algılanması için k’nin üstüne basa basa söylemişti.

“Radyoyu ben açmadım. Sen açtın,” dedi kadın.

Adam buzdolabına gitti, büyük, siyah bir incirle geri döndü ve radyoyu kapattı.

“Bana da biraz versene,” dedi kadın gazeteyi okurken.

“Suçlu aramıyordum. Radyoyu kim açmış, kim kapatmış. Birileri bu sabah biraz sinirli galiba. Ben, nasıl desem, savunmaya geçmesi gereken biri varsa o da benim. Ebediyen yiyen, uyuyan ve yaşayan bu genç kadın değil.”

“Ne? Hey, Rey, kapa çenenı.”

Adam incirin sapını ısırarak kopardı ve lavaboya doğru fırlattı. Sonra başparmaklarının tırnaklarıyla incirin içini açtı, kadının elinden kaşığı aldı, yaladı ve onu yarılmış kabuğun içindeki koyu kırmızı özü çıkarmak için kullandı. İncirin içinden çıkardığı bu parçayı -etli kısmını, lapayı, özünü- kırmış ekmeğinin üzerine koydu, sonra bunu kaşığın tersiyle ekmeğın üzerine sürdü, tost ekmeğının üzerinde incir tohumlarıyla dolu kan kırmızı tereyağı anaforları oluşturdu.

“Sabahları hassas olan asıl benim. Sızlanması gereken de benim. Başka bir alelade günün dehşeti,” dedi adam yamuk bir gülümsemeyle. “Bundan henüz haberin yok.”

“İkimiz de keselim istersen,” dedi kadın.

Kadın öne eğildi, adam ekmeği uzattı. Evin yakınındaki ağaçlarda kargalar vardı, boğuk sesler çıkarıyorlardı. Kadın bir lokma aldı, yediklerinin tadını daha iyi alabilmek için gözlerini kapadı.

Adam kadına kaşığını geri verdi. Sonra radyoyu açtı ve biraz önce kapattığını hatırlayarak tekrar kapattı.

Kadın kâseye soya koydu. Soyanın kokusu vücut kokusu, evet, vücudun alt kısımlarından gelen koku ile toprağın derinliklerinde bulunan, çimlenmiş baklagillere özgü koku arasında bir kokuydu. Ama bu da onu tanımlamaya yetmiyordu. Gazetede insafsızca terk edilmiş bir çocukla ilgili bir haber okudu. Kokuyu hiçbir şey tanımlamıyordu. Saf bir kokuydu bu. Tüm kaynaklardan ayrı, kendi başına bir kokuydu. Sanki şey gibiydi, az kalsın bu konuda bir şey söyleyecekti, çünkü onu eğlendirebilecek bir şeydi, ama sonra vazgeçti – sanki ortaçağda bir araştırmacı bilinen tüm kokuları sınıflandırmak istemişti de sınıflandırmasına uymayan bir koku bulmuştu ve ona soya adını vermişti, azametli Latince bir sözcük olabilirdi bu pekâlâ, ama yo olamazdı, bu şekilde, ağzının birkaç santim uzağında kaşık, bir şeyler düşünmeye başladı, ama ne düşündüğünden emin değildi.

“Ne?” dedi adam.

“Bir şey söylemedim.”

Kadın bir şey almak için ayağa kalktı. Çaydanlığa baktı ve almak istediği şeyin o olmadığını anladı. Hatırlayacağını biliyordu, çünkü hep hatırlardı, derken hatırladı. Henüz su kaynamadığı halde çayına atmak için bal alacaktı. Aşırı hazırlıklıydı veya dengesizdi veya diken üstündeydi ve Rey bunu her zaman söylerdi veya bir keresinde söylemişti; kadın kafasının içinde kendisine ait bir ses taşıyordu, bu bir diyalogdu veya monolog, büfeye gidip balı ve çay poşetlerini aldı – gazetede bir haberden akan bir ses.

“Bana bir şey mi söyleyecektin?”

“Ne?” dedi adam.

Kadın adamın omzuna dokundu ve masanın kendine ait olan tarafına doğru yürüdü. Kuşlar yemlikten kaçıştılar, tümüyle *k*'ler ve *r*'lerden oluşan kanat sesleriyle, *k* harfini izleyen bir dizi *r* vibratoları eşliğinde. Ama böyle değildi. Hiç de böyle değildi.

“Bir şey söyledin. Bilmiyorum. Evle ilgili.”

“İlginç bir şey değil. Unut gitsin.”

“Unutmak istemiyorum.”

“İlginç değil. Başka türlü söyleyeyim istersen. Sıkıcı bir şey.”

“Yine de söyle.”

“Henüz çok erken. Çaba gerektiriyor. Sıkıcı bir şey.”

“Orada oturmuş konuşuyorsun. Söyle,” dedi kadın.

Kadın mısır gevreğinden bir lokma aldı ve gazeteyi okudu.

“Çaba gerektiriyor. Şey gibi. Bir kaya parçasını itmek gibi.”

“Orada oturmuş konuşuyorsun.”

“Al,” dedi adam.

“Ev demiştin. Evin hiçbir şeyi sıkıcı değil. Bu evden hoşlanıyorum.”

“Sen her şeyden hoşlanırsın. Sen her şeyi seversin. Sen benim mutlu yuvamsın. Al,” dedi adam.

Adam ona kızarmış ekmeğinden kalanları uzattı, kadın da onu mısır gevreği ve böğürtlenlerin arasına harman edip çığnedi. Birden adamın kendisine ne söylemeye çalıştığını anladı. Kargaların daha da kalabalık bir halde ağaçların tepesinde çıkardıkları yaygaraları duydu, muhtemelen bir şahinin etrafına üşüşmüşlerdi.

“Söyle bana. Bir saniye sürer,” dedi kadın, adamın ne söyleyeceğinden emin bir şekilde.

Kadın adamın elinin göğüs cebine doğru uzandığını, bir süre havada asılı kalıp fincana yöneldiğini gördü. Kahve adamın kahvesiydi, fincan da onundu, sigara da. Gazetede anlatılan bir olay mürekkepli satırlardan ayrılıp kadını içine nasıl da çekiyordu. Pazar eklerini ayırıyorsun.

“Bana sadece söyle. Çünkü zaten biliyorum.”

“Ne? Ağzımdan laf almaya çalışıyorsun. Neyse ki genelde birlikte kahvaltı etmiyoruz. Sabahlarım yüzünden,” dedi adam.

“Zaten biliyorum. O yüzden anlat.”

Adam gazeteye bakıyordu.

“Biliyorsun demek. İyi işte. Söylememe gerek yok o zaman.”

Adam gazete okuyordu, sigara içmeye hazırlanıyordu.

“Ses,” dedi kadın.

Adam kadına baktı. Baktı. Sonra kocaman gülümsedi ona, koyu esmer suratının ortasındaki altın dişlerle. Kadın bunu bir süredir görmemişti, geniş gülümsemeyi, Rey’i ortaya çıkaran, gözlerini berrak ve ışıltılı kılan, ağzının kenarlarında derin çizgiler oluşturan o gülümsemeyi.

“Duvardan gelen sesler. Evet. Zihnimi okudun.”

“Sesler değil ses. Tek bir sestir,” dedi kadın. “Duvardan da gelmiyordu.”

“Tek bir ses. Tamam. Daha sonra duymadım. Onu söylemek istiyordum sana. Ses kesildi. Bitti. Konuşma burada bitmiştir.”

“Doğru, kesildi. Yalnız dün galiba yeniden duydum.”

“O zaman ses kesilmedi. İyi. Senin için sevindim.”

“Eski bir ev bu. Daima sesler oluyor. Ama bu farklı. Geceleri duyduğumuz o lanet olası hayvanların tıptırtılarına benzemiyor. Veya evin yerine oturma sesi gibi bir şey değil bu. Bilmiyorum,” dedi kadın, endişeli görünmemeye çalışarak. “Bir şeyler var sanki.”

Kadın gazeteyi okudu, sesi kesildi.

“İyi. Memnun oldum,” dedi adam. “Sana eşlik edecek birine ihtiyacın vardı.”

Pazar eklerini ayırıyorsun, sözcüklerle kâğıdın tuhaf içeriikli hakikati arasında yaşayan insanlarla birlikte sonsuz sayıda benzer satırlar var ve mürekkep bir hafta boyunca evin içine sızıyor ve sen sayfaya bakıp bir satırı diğerinden ayırırken seni içine katmaya başlıyor ve dünyanın bir ucunda, başka bir dil konuşan, işkence gören insanlar var ve sen kendine hâkim olamayarak bir süre onlarla konuşuyorsun, ta ki ne yaptığının farkına varana kadar, o zaman duruyorsun, o sırada önünde ne varsa görüyorsun, kocanın elinde ki yarım bardak meyve suyu gibi.

Kadın mısır gevreğinden bir lokma aldı ve tadına varmayı unuttu. Yiyeceği ağzına attığı zamanla onu yuttuğu zaman arasındaki esef dolu anda yiyeceğin tadını kaçırmıştı.

Adam içinde meyve suyu bulunan bardağı masaya koydu. Gömleğinin cebinden sigara paketini çıkardı ve bir sigara yaktı, on iki yaşından beri sigarayı kahveyle birlikte içtiğini söyledi ona, kibritin bir süre daha yanmasına izin verdi, sonra adeta ağır çekimde sallayarak söndürdü ve tabağının kenarına koydu. Kadın tütün kokusuna alışıkta. Adamın bedeni hakkında bildiklerinin bir parçasını oluştuyordu tütün kokusu. Adamın aurasıydı, duman ve değiştiremez alışkanlıkların bir kalıntısı olan bu kokunun, gece içinde bir boyut olan kokunun, adamın kıvrık, kır göğüs kollarını yalayıp tadına baktı. Karanlıktaki kişi oydu, sigaralar, uykusunda konuşmalar ve yüzlerce başka adlandırılacak ve adlandırılmayacak şey.

Ama bu onun değildi, ağzından çıkan saç. İşçiler tuvaletten çıkarken ellerini yıkamalıydılar. Kızarmış ekmek adamın kızarmış ekmeğiydi, ama neredeyse yarısını kadın yemişti. Kahve onun kahvesiydi ve fincan onun fincanı. Fincanına

dokunursan sana yan gözle bakardı, rakibinin eldivenlerine dokunan bir boksörün rakibine tek gözle bakışı gibi. Ama kadın bunu kendisinin uydurduğunu biliyordu, çünkü adam fincanına ne yaparsan yap umursamazdı. Kullanabileceği bir sürü fincan vardı. Telefon adamındı. Kuşlar kadınındı; günebakan tohumlarını didikleyen serçeler. Saç teli başkasına aitti.

Adam el kol hareketleri yaparak arabasıyla ilgili bir şeyler söyledi, kilometresiyle ilgili. Hareketli konuşmayı severdi, bir şeyi uzun uzun anlatırken bir-iki parmağı gergin halde ellerini de devreye sokmayı.

“Dün bütün gün cuma olduğunu düşündüm.”

“Ne?” dedi adam.

Veya başka birisi oluyorsun, haberlerdeki insanlardan biri, kendi tasarladığın diyaloglarda bulunuyorsun. Bazen bir erkek oluyorsun, satır aralarında yaşayan, haberlerde aktarılan hayat hikâyelerinin başka bir versiyonunu yaşıyorsun.

Kadın düşündü ve okudu. Eliyle soya kutusunu arandı ve eli meyve suyu kutusuna değdi. Gözlerini gazeteden kaldırdı ve adamın gazeteyi okumadığını anladı. Adam gazeteye bakıyor, ama okumuyordu ve kadın onun başından beri böyle yaptığını anladı, adamın bu zamana kadar gazeteye baktığını, ama sayfadaki sözcükleri anlamadığını.

Meyve suyu kutusu dik duruyordu. Kadın kâseye biraz daha soya doldurdu, lifli doku almak ve uzun yaşamak için.

“Dün bütün gün cuma olduğunu düşündüm.”

“Cuma mıydı?” dedi adam.

Kadın gülmeyi hatırladı.

“Ne fark eder ki?” dedi adam.

Kadın adamın omzuna elini koydu, sonra neredeyse elini boynuna, oradan da saçlarının arasına götürecekti, saçlarını okşayacaktı, yapmadı.

“Laf olsun diye söylüyorum. Perşembe nasıl olur da cuma gibi gelebilir insana? Şehir dışındayız. Takvim dışındayız. Cuma gününün bir önemi olmamalı burada. Başka kahve isteyen var mı?”

Kadın çayına su koymak için kalktı ve ocağın önünde durdu, adamın kahve için istiyorum veya istemiyorum demesini bekledi. Masaya gitmek için döneceği sırada yemliğin üstüne tünemiş bir alakarga gördü. Olduğu yerde kaldı ve nefesini tuttu. Alakarga azametli ve parlak bir biçimde duruyordu, yem yemekle meşgul diğer kuşlarla hiç ilgilenmezmiş gibi görünüyordu ve kadın daha önce hiç alakarga görmediğine inanabilirdi. Hayvan muazzam bir biçimde duruyor ve kadına bakıyordu, ne görüyorsa artık ve kadın Rey’e bakmasını söylemek istedi.

Kadın alakargayı seyretti, kanat ve kuyruğu siyah çizgiliydi, nasıl bakması gerektiğini bir şekilde ancak o anda öğrendiğini düşündü. Kadın daha önce hiçbir şeyi bu kadar berrak görmemişti ve bu sadece alakarganın konumuyla değil, ibik ve renklerinin ayrıntılarını seçebileceği yakınlıkta olmasıyla ilgiliydi. Küçük kahverengi kuşların arasındaki görüntüsünün, berrak mavi, pastel mavi ve geniş boyun çizgisinin yarattığı şokun da etkisi vardı bunda. Ama Rey bakarsa kuş uçardı.

Kuşun ayrıntıları üzerinde biraz daha durmaya çalıştı, yuva hırsızı ve usta taklitçi, gözlerdeki o sabit ilgiyi, biraz gözdağını andıran, bir çeşit meraktan ileri gelen o ürpertiği.

Kuşlar evlerin içine bakınca ne inanılmaz dünyalar görürler. Düşün. Bilinen her yüzey ve işlem ne kadar da değişir. Kadın kuşun kendisini, elinde çay fincanı tutan bir kadın gördüğüne inanmayı ve gündüzle gecenin birbirini kovaladığını asla düşünmemeyi istedi, zamandan ayrı bir mekânın görüntüsü. Baktı ve dikkatle nefes aldı. Anın beraklığına dikkat kesilmişti, ama sona ermeye başladığının

farkındaydı. Bunu alakargada da hissetti. Belki de hissetmedi. Anın berraklığını kendi kendine sona erdirmeye başladı, çünkü artık daha fazla bakamıyordu. Hayatı boyunca kör gibi yaşamış biri görmeye başladığında böyle hissediyor olmalıydı. Rey'e bir şeyler söyledi, Rey hafifçe başını kaldırdı, alakargayı kaçırdı, ama serçeler hiç kıpırdamadılar bile.

“Gördün mü?”

Rey yarım yamalak dönüp cevap verdi.

“Onları her zaman görmüyor muyuz zaten?”

“Her zaman değil. Hiç bu kadar yakın görmemiştik.”

“Hiç bu kadar yakın görmemiştik. Tamam.”

“Bana bakıyordu.”

“Sana bakıyordu.”

Kadın olduğu gibi duruyordu, adamın sol omzunun hizasında. Sandalyesine doğru hareket edince serçeler uçu.

“Beni seyrediyordu.”

“Gününü güzelleştirdi mi bari?”

“Günümü güzelleştirdi. Haftamı da. Başka?”

Kadın çayını içti ve gazete okudu. Okuduğu hemen her şey onu hayale sürükledi.

Radyoyu açtı ve hava durumunu bulmak için yavaşça kanal aradı.

Adam kahvesini bitirdi ve sigara içti.

Kadın mısır gevreği kâsesiyle meşguldü. Kafasının içinde kâsenin ötesine, aynı zamanda önünde bulunan bir mekâna baktı.

Kadın gazeteyi katlayıp bir-iki satır ya okudu ya okumadı, çay içip kendinden geçerken.

Radyoda Montana'da yeraltında gizemli bir biçimde patlayan bir füzeyle ilgili bir haber geçti ve kadın füzenin başlıklı olup olmadığını öğrenemedi.

Adam sigara içti ve pencereden sağ tarafa doğru baktı; bakımsız otlığın ileride çakıllı bir yolla birleşen engebeli toprak yola sarktığı tarafa.

Kadın gazete okudu ve kendinden geçti. Kâh burada kâh oradaydı.

Çayın içinde bal yoktu. Kadın bal kavanozunu ocağın yanında kapağını açmadan bırakmıştı.

Adam etrafa bakıp kül tablası aradı.

Kadın bir gazete haberinde bir doktorla konuşmuştu.

Kasabaya giden asfalt yola kadar iki mil çakıllı yol vardı.

Kadın adamın tabağından inciri aldı, parmağını içine soktu ve etli kısmı çıkarmak için içini oydu.

Bir ses hava raporunu verdi, ama kadın kaçırdı. Bunun hava durumu olduğunu ancak bittikten sonra anlamıştı.

Adam başını arkaya attı ve ensesindeki gerginliği yumuşatmak için yavaşça sağa sola döndürdü.

Kadın incir suyuna bulanmış elinin parmağını emdi ve dükkândan alacaklarını düşündü.

Adam radyoyu kapattı.

Kadın çayını yudumladı ve gazete okudu. Toz içinde, aç insanların bulunduğu bir ülkenin çalılık arazisinde, bir doktorla konuşurken gördü kendini hayal meyal.

Sigara adamın elinde kendi kendine yanıp kül oluyordu.

Kadın soya kutusunu aldı, yüzüne tuttu ve içini kokladı.

Adam odanın dışına çıktığında kadın ona söylemek istediği bir şey olduğunu hatırladı.

Bazen ona bir şey söylemek istediği, adam bulundukları odanın dışına çıkana kadar aklına gelmezdi. Sonra aklına gelirdi. Ardından ona ya seslenir ya da seslenmez, o da ona ya cevap verir ya da vermezdi.

Kadın oturduğu yerde oturdu, çayını bitirdi ve düşündüğü şeyleri düşündü; anı izlerini, buğulu görüntüleri, özledi-

ği bir arkadaşını ve normal bir sabah, durup almayı düşündüğü Ajax'tan ve yemliğin metal çerçevesinde tıpırdayan kuşlardan başka not edecek şey bulamamasına yol açacak şekilde insanların rutinine uygun olarak çıldıran bölünemez bir anın tüm o gölge beneklerini.

Aptalca bir şeydi, gazete okuyup yemek yemek.

Kadın adamın kapı eşiğinde durduğunu gördü.

“Anahtarlarımı gördün mü?”

“Ne?” dedi kadın.

Adam sorunun yerine oturmasını bekledi.

“Hangi anahtarlar?” dedi kadın.

Adam kadına baktı.

“Dün bir losyon almıştım. Sana söyleyecektim. Kas gevşetici. Yukarıdaki büyük banyodaki dolapta, yeşil ve beyaz tüpün içinde.Yağsız. Kas gevşetici. Sür onu hayatım. Ya da benden iste, ben sürerim.”

“Anahtarlarımın hepsi aynı halkada,” dedi adam.

Kadın az kalsın, Laf mı şimdi bu? diyecekti. Ama demedi. Çünkü ne kadar gereksiz bir şeydi. Çünkü böyle bir şey söylemek ne üzücüydü, sabah sabah veya başka zamanlarda, fırtına sonrasında, güneşli bir günde.

REY ROBLES (64), SİNEMANIN YALNIZ MEKÂNLAR ŞAİRİ

1970'lerin sonlarında dünyaca ünlü iki filmi yöneten Rey Robles, ilk karısı moda danışmanı Isabel Corrales'in Manhattan'daki apartman dairesinde, pazar sabahı ölü bulundu.

Olay yerine çağrılan polis ölümünün, kendisinin ateşlediği silahın neden olduğu yaradan kaynaklandığı görüşünde.

Bay Robles'in hayatının ilk dönemlerine ilişkin herhangi bir bilgi yok, ama güvenilir kaynaklara bakılırsa, öldüğünde 64 yaşındaymış.

Bay Robles, Alejandro Alquezar adıyla Barcelona'da doğmuş. *Cahiers du Cinéma*'da çıkan biyografik bir yazıda

belirtildiğine göre, bir tekstil fabrikasında işçilik yapan ve militan bir antifaşist olan babası, İspanya İç Savaşı'nın en hararetli sokak çatışmalarından birinde aynı kentte öldürülmüş. Yazıda, o sırada henüz küçük bir çocuk olan Alejandro'nun, sağ diktatörlüğün tehdit edici bir gerçek halini almaya başladığında aileleri tarafından Sovyetler Birliği'ne gönderilen İspanya'nın "savaş çocukları"ndan biri olduğunu dair kanıtlara yer veriliyor.

SSCB'de kaç yıl kaldığı veya tekrar annesiyle bir araya gelip gelmediği bilinmiyor. Bilinen bir şey varsa, o da gençliğinde Paris'te yaşadığı, çöp taşıdığı, sokak hokkabazlığı yaptığı ve birçok filmde hırsız veya pezevenk rollerinde figüranlık yaptığıdır. Önemsiz bir kara filmde canlandığı küçük bir karakterin adı olan Rey Robles adını bu dönemlerde aldı.

New York'ta İspanyolca kısa metrajlı bir film ile Rus filmlerine altyazı yazarak birkaç yıl kaldı, sonra batıya gitti, Los Angeles'ta üniformalı şoförlük işi buldu, seyrek de olsa sinemayla ilişkisini sürdürdü, üç-dört filmde ufak rollerde oynayarak ekstra çalıştı. Uluslararası film projelerine büyük yatırımlar yapan Liechtensteinlı multimilyoner bir çimento imalatçısının özel şoförü olduktan sonra kameranın arka tarafında çalışmaya başladı. Kendisinin de belirttiği gibi, Bay Robles'in adamın karısıyla ilişkisi vardı, onu kendisine İspanya'da çekilmesi planlanan bir spagetti westerninde yönetmen yardımcısı olarak bir iş ayarlamaya ikna etti.

On yıl sonra, Cannes Film Festivali'nde Bay Robles kendisini takdir eden bir seyirci topluluğuna, "Hayatın cevabı filmlerdedir," demişti.

Toplam sekiz film yönetti. Bu filmlerin üçüncüsü, zengin bir kadının Korsikalı haydutlar tarafından kaçırılışının işlendiği *My Life for Yours* adlı filmi Cannes'da Altın Palmiye Ödülü'nü kazandı. Bu filmi, içten içe İspanyol gerçeküstücü-

lüğünün etkilerinin sezildiği gerilim dolu bir Amerikan polisiye filmi olan *Polaris* izledi. Gösteriminden sonra film kült oldu ve gerek ülkemizde gerekse yurtdışında birçok sanat evinde uzun aralıklarla gösterildi.

“Yaptıklarıyla film dilinin sınırlarını zorlamıştır,” diye yazar film eleştirmeni Philip Stansky onun için. “Filmlerinin konusunu, yabancılaştırıcı ortamların insanları oluşturur. Robles, aşırı durumların kaçınılmaz hale geldiği ve karakterlerin hayatlarının tanımlandığı anlarla yüzleşmek durumuyla karşı karşıya kaldığı yabancı yerlerin şiirselliğinde manevi bir bıçak sırtı bulur.”

Sonraki filmleri ticari açıdan başarısız olmuş ve çoğunlukla eleştirmenler tarafından göz ardı edilmiştir. Bay Robles’in dostları onun yaşadığı düşüşün nedenini alkolizme ve dönem dönem geçirdiği depresyonlara bağlıyorlar. Bay Robles, bu dönemlerde tiyatro oyuncusu Anna Langdon ile evlendi. İngiliz fısıltı gazetelerinde haklarında haberler çıktığı sıralarda ayrıldılar ve bir süre sonra da boşandılar.

Bay Robles üçüncü karısı, beden sanatçısı Lauren Hart-ke sayesinde tekrar hayata kavuşmuştu.

İKİNCİ BÖLÜM

Puslu, beyaz bir gün ve otoyol kuru bir göğ'e doğru yükseliyor. Kuzeye bağlanan dört şerit var ve sen üçüncü şeritten gidiyorsun, önünde, arkanda ve her iki yanında arabalar var, çok fazla değil belki, çok yakın değil, ama var. Rampanın sonuna ulaştığında bir şeyler oluyor ve arabalar şimdi hiç acele etmeden, adeta kendi kendilerine hareket etmeye başlıyorlar, kontağı kapatmış, düz yüzey üzerinde sarsılmadan ilerliyorlar. Her şey yavaş, puslu, kuru ve her şey *adeta* sözcüğü etrafında gerçekleşiyor. Seninki dahil bütün arabalar adeta birbirinden kopuk hareketlerle akıyor, bu ifadeyi veriyor veya bu görünüşü sunuyorlar, otoyol beyaz bir mırıltı halinde işliyor.

●nra bu ruh halinden çıkıyorsun. Gürültü, kargaşa ve bulanıklık geri geliyor ve göğsündeki sancılı ağırlığı hissederek hayatının içine tekrar kayıyorsun.

Kadın bu günleri oradaki ilk günleriymiş gibi düşündü.

Oradaki ilk günlerinde kilere erzak doldurmuş, banyonun fayanslarını kimyasallarla temizlemişti. Evin tabanı büyüklüğünde bir kiler, mutfağın yanında karanlık, küf kokulu bir oda vardı ve bu odaya erzak koymaya gerek kalmamıştı. Bütün deneyimleri ve değişiklikleriyle, bütün kaynaşan dönüşümler dizisiyle günü büyük bir mevcudiyetin çevresinde şekillendirerek, kuşların yemliklerini temizleyip içine yem koydu. Karo ve fayansların üzerine spreyle çam kokulu kimyasallar döktü, kimyasallardan çıkan buğulara hafiften alışkanlık kazanmaya başlamıştı. Kira sözleşmesinin bitmesine iki ay kalmıştı. Evi altı aylığına kiralamışlar, şimdi iki ay kalmıştı. Bir kişi, iki ay. Tetik biçiminde başlığı olan bir sprej kullanıyordu.

Burada olmak evde olmak gibiydi ve kadın günlerin içinden o küçük, büyüleyici rutinleriyle yarışarak geçti, birbirinin aynı, düzgün hareketlere bölünmüş ve düzenlenmiş, ama kendiliğinden yuvarlanan, merkezsiz bir işleyişe sahip, zaman zaman boş günlerin, yavaş akan, yavaşlığıyla sancılar çeken günlerin.

Rey'le birlikte üzerinde çalıştığı sayfalara baktı, onun uyduruk otobiyografisine. Taslak orada duruyordu, Rey'in anlattığı anılarla ilgili hissettiklerine tümüyle aykırı, kuyruklu yalanlar ve entrikalarla, her zaman pek anlayamadığı umutsuzluklardan şekillendirilmiş hikâyelerle dolu taslak. Rey'in yatak odasındaki dolapta bıraktığı elbiselere vurarak tozlarını aldı. Ölenlerin arkalarında bıraktıkları eşyalardan dola-

yı kendini kötü hissedenlerden değildi, elbiseleri ihtiyacı olan birilerine vermek üzere bir kutuya koydu.

Aşağı indiğinde onu ikinci kattaki odalarda hissetti. Bu odalarda elindeki küçük teybe konuşarak dolanırdı, yüzünde duman, adını asla hatırlayamadığı bir yazarın bıkkınlık verici senaryosu hakkındaki fikirlerini sıralayarak. Şimdi duman olan oydu, yani Rey, havadaki şey, uçucu, er veya geç her mekâna sürüklenen, şekilsiz, ama etrafta dolanan adama özgü, onun mevcüdiyetinin bir parçası olan bir yüze sahip bir duman.

Kadın merdivenleri çıktı, merdivenleri çıkan bir insanın çıkardığı sesleri duyarak; merdiven sahanlığına ulaştığında tırabzan babasının meşe başlığına dokundu.

Her şey yolundaydı. Burada olmak istiyordu ve kendini iyi hissedecekti. Tüm evlilikleri boyunca, birlikte yaşadıkları süre içinde burada yaşamışlardı.

Bedenini anlam veremediği şekilde farklı hissetti. Gergin, kuşatılmış, tam olarak bilemiyordu. Biraz yabancı ve bilinmedik. Farklı, daha zayıf, önemi yoktu.

Kilerdeki dolaplardan birinde içinde ekmek kırıntıları olan bir paket vardı. Bir yerlerde mavi ve kutu gibi bir şeyin içinde mumlu kâğıt gördüğünden emindi. Şimdi önemli olan bunlardı. Yiyecekler, görevler, ayak işleri.

Ağır ağır odaları dolaştı. Soğuk zemin üzerinde ayakları çıplak, kirli bir süveteri üzerinden atıp soyunurken onu arkasında hissetti ve yatağa doğru hafifçe döndü.

Oradaki ilk günlerinde kadın bir keresinde arabadan inmiş ve yere yığılacak gibi olmuştu – önemli bedensel işlevlerinin her birinde yaşanmış büyük bir araz değildi bu, istemsizce yere doğru hafifçe kendini bırakmaktı, bir anlığına ayakta durmayı unutmak gibi bir şeydi.

Pirzola pişirmeyi düşündü; tümüyle yalnız olduğunun bilincinde, kendini odanın bir köşesinde dururken görmeyi veya olduğu yerde durmayı, olduğu gibi biri olmayı ve çoktan o günün yarın olduğunu düşünürken, havanın bir yerlerinde kendini küçük bir tur atarken görmeyi.

Rey'in dumanında kaybolmak istiyordu, ölü olmak, o olmak ve mumlu kâğıdı kutunun tırtıklı kenarından yırttı, içinde ekmek kırıntıları olan kartona uzandı.

Telefon çaldığında ona filmlerdeki gibi bakmadı. Gerçek insanlar çalan telefonlara bakmazlar.

Mumlu kâğıt rulodan kırt kırt ayrıldı, kutunun kertikli uçlarında ilerleyerek ve kadın bu sesi omuriliğinde duyduğunu düşündü.

Daima yarına göre düşünürdü. Günleri önceden planlardı. Lambirili odada oturdu. Küvetin içinde ayakta durup baştan çıkarıcı çam kokusuna boğulana kadar fayanslı duvarların tepesini fıs fısladı. Kendini tetiği çekmekten alıkoymak zordu.

Tavada elini yaktı, sağa, buzdolabına gitti, ama amına koduğumun buzdolabında buz yoktu. Amına koduğumun buz şeyisini doldurmamıştı.

İnsanlar çalan telefonları açarlar veya açmazlar. Telefonun çalışını dinledi. Evin her tarafında yankılanıyordu, telefonun mikrofonuyla kulaklığı ahizelik içinde tıngırdıyordu.

Büyük şirketlerin ekmek kırıntılarını seri üretmesi, bunları paketleyip dünyanın her yerinde satması son derece tuhaf geldi birden ona ve ekmek kırıntısı kartonuna ilk kez alıcı gözüyle baktı, içinde ne olduğunu ilk kez görüp anladı, içinde ekmek kırıntısı vardı.

Lambrili odada oturdu ve okumaya çalıştı. Önce ateş yakmıştı. Tümüyle brendi ve ateş için tasarlanmış bir odaydı, başarısız bir oda, yanlış döşenmiş, çay içip kitap okuma-

ya çalıştı. Ama bakışlarını bir sayfanın öbür tarafına geçirdi ve uzayda sabitlenmiş nesnelere kayıtsızca baktı.

Oradaki ilk günlerinde beter bir deniztarağı yemiş, zamanının büyük bir bölümünü tuvalete taşınarak geçirmişti. Ama en azından bedenine tekrar kavuşmuştu. Kendini yırtarcasına çabalamak gibisi yok, diye düşündü, beyinle beden bütünleşmesini sağlamak için.

Merdivenleri çıktı, kendini evin başka bölümlerinden bir şekilde duyarak.

Kirli süveteri üstünden attı. Kolunu süveterden çıkardı ve elini hafifçe yukarıda bir şeye çarptı, bunun ne olduğunu düşündü, her ne kadar aynı şey daha önce de başına gelmişti de, sonra tavandan sarkan lambayı hatırladı, bu odaya hiç uymayan lambayı, metal gölgeliği sallanıyordu, yatağa doğru döndü ve baktı, hafifçe dönerek baktı, bir beklenti duygusuyla değil, başka bir duyguyla – kavrayamadığı kadar ince bir anlam vardı bu hareketinde.

Kavranacak çok fazla şey vardı ve sonunda bir tek şey kalıyordu kavranabilen.

Kasabada beyaz saçlı bir kadın gördü, Japon, evinin önündeki taş yolda tek başına. Elinde bir bahçe hortumu vardı ve alçak gökyüzünün altında ağırlıksız duruyordu, hediyeye paketiyle sarılmış gibiydi, öylesine düz ve sakin, bir kırmızı floksa öbeğini suluyordu, hortumun ağzından hafif bombeyle su fışkırtarak.

Gördüğü şeyler şüpheli gibiydi – şüpheli değil de sürekli değişen, başkalaşıma girmiş gibi, aynı zamanda başka bir şey olan bir şey, ama ne, ne.

Telefonu açmaya başlamıştı. Önce yumuşak bir sesle konuşmuştu, pek kendisine ait olmayan bir sesle, başkasından bozma bir sesle, alo, kimsiniz, evet demek için. Konuş-

malar onun orada olması, arayanların onun da oturduğu New York'tan ve başka şehirlerden insanların nereden aradıklarını söylemesi üzerinde yoğunlaşmıştı. Onu o şehirlerden onun neden oraya gittiğini anlamadıklarını söylemek için aramışlardı. Gideceği en son yerdı orası, yapabileceği en son şeydi ıssız bir sahilde, büyük bir evde olmak ve o odalara girdi, merdivenleri çıktı ve günleri önceden planladı, çünkü ışık tehditkâr bir hal aldığı için az zamanda yapılacak çok iş vardı. Bir de baktın karanlık olmuş, her zaman ki gibi, ansızın.

Her sabah erken kalkardı ve bu günün en kötü zamanıydı, yatakta yatmanın ve aynı nefesin akışı içinde bir şeyler hatırlayıp bir şeyleri bilmenin ilk ölümcül ânı.

Günde beş veya altı kez aramışlardı, sonra biraz daha az ve o Japon kadını düşünmüştü, eğer Japonsa tabii, güzel ve sorunlu bir şeyi, gökyüzü yağmura gebeyken bahçe sulayan o kadını.

Little Moon'a giden külüstür feribota bindi, çamurlu bir patikada yürüyüp rüzgâr yemiş evleri ve çan kulesi olmayan bir kiliseyi geçip adanın öteki ucuna yürümekten, terk edilmiş bir atölyeye, belki yorgancılık ve oymacılığın yapıldığı, ama çömlekçiliğin mutlaka yapıldığı bir atölyeye doğru kırk dakikalık bir yürüyüş gerçekleştirdikten sonra canlı bir biçimde tekrar geri dönmekten başka bir şeyin yapılmadığı Little Moon'a. Feribot belli bir tarife göre çalışıyordu, geziyi ara sıra yapmak için bu yeterli bir nedendi.

Planladığı şey, tekrar yaşayabilecek hale gelinceye kadar zamanını düzene sokmaktı.

Oradaki ilk günlerinden sonra nefes egzersizlerini yapmaya başladı. Beden çalışmalarına tekrar başlaması gerekiyordu, lastik gibi esneme ve muntazam bükülme kurlerine. Yer-

de dörtayak üstünde ilerleyerek omuriliği dışa doğru hareket ettirdi ve aort damarının her kan akışını kendine çekişini hissetti. Amuda kalkmalar ve boyun çevirmeler vardı. Dilini dışarı çıkardı ve kesin belirlenmiş zaman aralıkları içinde nefes alıp verdi, iç zamanına uygun aralıklarla, sırtından aşağı kırt kırt sesler çıkaran disklerle ayrılmış kemiklerinin içine işlediği için bildiği kesin bir zaman ölçüsü içerisinde.

Ama dünya içinde yok olmuştu.

Gece gökyüzü çok yakındı, yıldız dumanı ve gama tufanı-na bulanmıştı, ama gökyüzünü görmeye alıştığı gibi görmedi, ruhu büyüten bir şey, gırtlakta düğümlenen sessiz hayret nidası, kadının en yaşlı parçasında dil dışında yaşayan bir şey gibi.

Hava raporlarını dinlemeyi bıraktı. Havayı olduğu gibi kabul etti, soğuk yağmur, rüzgârlı günler ve eğimli çayırlardaki kambur kaya parçalarını, klan armalarına benzeyen ve yüreği fırtına ışığı, hikâye ve zamanla çarpan kayaları. Çıra kesti. Finlandiya'daki bir şehirde iki şeritli bir yolun kenarına konmuş bir video kamerasından aktarılan görüntüleri seyrederek saatlerce bilgisayar ekranının başında oturdu. Kotka'da, Finlandiya'da gece yarısıydı, ekrana bakıyordu. Bu ona ilginç geliyordu, çünkü gördükleri şu anda oluyordu, o orada otururken, çünkü günde yirmi dört saat oluyordu, hiçbir insan suratı görünmeden, Kotka'ya gelen ve Kotka'dan ayrılan arabalar görünüyordu sadece veya ölü saatlerde sadece boş yol. En iyi saatler ölü saatlerdi.

Oturdu ve ekrana baktı. Hiçbir şeyin gerçekleşmediği bir durumla ilgilenmek ona cezbedici geliyordu, yeterince gerçek. Hiçbir şeyin gerçekleşmemesi durumdan kaynaklanıyordu. Kotka'da sabahın üçüydü ve oradan bir arabanın geçmesini bekliyordu – içinde kim olduğunu merak ettiği için değil. Sadece Kotka'nın gerçeği olduğu için. Bir şeyleri düzene koyma duygusu nedeniyle, boyun eğmez bir çerçe-

ve içinde bir yer olduğu ve seyrettiğin haliyle ekranın bir köşesindeki yerel saati gösteren dijital göstergeleri olduğu için. Kotka başka bir dünyaydı, ama o onu gerçek haliyle görebiliyordu, saatleri, dakikaları ve saniyeleriyle.

Birilerinin bu görüntü eşliğinde mastürbasyon yaptığını hayal etti, gecenin bir yarısı Kotka'ya giden yoldaki bir arabanın görüntüsü eşliğinde. Gülmek geldi içinden. Çıra kesti. Her gün Kotka'nın görüntüsünü geçen webcam için zaman ayırıyordu. Bu yayının onun için ifade ettiğini bilmiyordu, ama bunu serbestçe yazılan bir şiir gibi düşündü. En iyi saatler ölü saatlerdi. Bu zihnini boşaltıyor ve dünyanın bir ucundan, gelişli gidişli bir yoldan başka hiçbir şeyin olmadığı bir yeri görmek, her iki gerçekliğin aynı anda meydana gelmesinin gizemi başka yerlerin derin sessizliğini hissetmesini sağlıyordu; dijital göstergede sayılar tuhaf ve boş bir acillikle değişiyor, saniyeler dakikalara, dakikalar saatlere ulaşıyordu ve o oturup seyrediyordu, yoldan hızlı bir suret içinde bir arabanın geçmesini bekleyerek.

Mariella aradı, arkadaşı, New Yorklu bir yazar.

“İyi misin?”

“Ne söylemem gerekiyor?”

“Bilmiyorum. Yalnız mısın?”

“Bunun için başka bir sözcük olmalı. Herkes yalnızdır. Başka bir şey bu.”

“Ama düşünme. Bilmiyorum. Bunlar geçecek.”

“Bu tür konuşmaları başkalarıyla yapmalısın. Bu konuşmaları nasıl yapacağımı bilmiyorum.”

“Kendini uzaklaştırmısaydın. Tanıdık insanların ve şeylerin yanında olmalısın. Yalnızlık iyi değil. Onun için neler hissettiğini biliyorum. Ne kadar mahvolduğunu. Tanrım. Ama kendi içine kapanmak istemiyorsun. Senin ne kadar

azimli biri olduğunu bilirim. Tüyler ürperici tuhaf bir irade var sende. Ama kendini bundan sıyırmalısın, içine girmek yerine. İçine kapanma.”

“Bana şu anda ne yaptığını söyle.”

“Zıkkımlanıyorum. Pencereden dışarı bakıyorum,” dedi Mariella. “Seninle konuşuyorum.”

“Ne yiyorsun?”

“Havuç çubukları.”

“Bu seni kesmez.”

“Vücudumu aç bırakıyor. Biliyorum. Film Forumu’nda ilk filmlerinden bazılarını gösteriyorlar. Onu o kadar uzun tanımadın. Bu senin için bir artı olabilir.”

Sabah o sesi duydu. Üç ay kadar önce ilk duyduğu zamanki gibi farklı bir sestti, Rey’le birlikte sesin kaynağını araştırmak için yukarı çıktıkları zaman duydukları gibi. Rey bu sesin bir yerlere sıkışmış bir sincaba veya rakuna ait olduğunu söylemişti. O ise bunun ihtiyatla yapılmış bir hareketten kaynaklandığını düşünmüştü. Sesin böyle bir niteliği vardı. Bu sesi bir hayvanın çıkardığını düşünmüyordu. Adeta yakınlarındaymış gibi bir etkiye sahipti, sanki bir şey buradaymış ve soluduğumuz havayı soluyormuş, bizim gibi hareket ediyormuş gibi. Sesin böyle bir niteliği vardı, mekânı bölen bir bedenın çıkardığı bir ses, ama baktıklarında hiç kimseyi bulamamışlardı.

Bu sefer sesi duyduğunda mutfaktaydı. Çayını yukarı çıkarmak üzereydi. İkinci katın koridorunun sonundaki odalar. Ampulleri yanmış ve mobilyaların çoğu taşınmış loş üçüncü kat. Kubbeciğe çıkan kısa merdiven. Başını çevirerek dikkatini sessizliğe verdi, bedeninin üst kısmı oldukça büyük yapıya, ardiye olarak kullanılan yapıya dönüktü. Kubbeciğe ulaştığında çayı çoktan soğumuştı. Karton kutularla üst üste

konmuş eski giysileri karıştırdı ve deri dosyalar içinde çürümüş belgelere baktı. Doldurulmuş bir baykuş ve çok kötü yamulmuş, çerçevesiz bir tomar suluboya resim. Pencerenin hemen dışında fırıl fırıl dönen bir yaprak gördü. Çatının üzerine uzanan bir ağaç dalının altında, havada dönen küçük bir kehribar yaprağıydı. Yaprığın bir larva ağına asılı olduğuna dair hiçbir belirti yoktu veya kuşların yuva yapımında kullandıkları bir nesnenin elyafına dair. Sadece havada asılı duran bir yaprak, dönen.

Onu ertesi gün üçüncü katın koridorunun dibindeki büyük, boş odanın yanındaki küçük bir odada buldu. Ufak tekti, biçimli bir vücudu vardı, ilk anda onun bir çocuk olduğunu zannetti, açık kızıl saçlı, derin bir uykudan uyanmış veya belki de tedavi gören bir çocuk.

Yatağın ucunda iç çamaşırıyla oturuyordu. Onu gördüğü ilk saniyelerde, onun çaresiz biri olduğunu düşündü. Zamanında geri gitti, evde birilerinin olduğunu işaret eden ilk belirtilere ve bu âna ulaştı, hatasızca, algıları tümüyle araştırılmış ve onaylanmış olarak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ona baktı.

“Söyle bakalım. Ne zamandır buradasın?”

Adam başını kaldırmadı. Adamda çok tuhaf bir hal vardı, öyle ki sözlerinin odanın içinde asılı kaldığını duydu, tahmin edilebilir ve basmakalıp bir şeyler. Korku duymadı. Terk edilmiş bir çocuk hali vardı onda -kaybedilmiş ve tekrar bulunmuş- ve kendisinin onu bulan kişi olduğunu düşündü.

“Buradaydın,” dedi kadın, anlaşılır bir telaffuzla, tane tane heceleyerek.

Adam ona baktı, şimdi daha yaşlı görünüyordu, hafifçe kafasını kaldırırken, dönüşümünde -yüzünün daha yaşlı ve hafifçe nemli görünmesine neden olan alnı ve yanaklarında-

ki parlaklığın oluşumunda- son derece önemli rol oynayan çenesini ve gözlerini hafif bir açıyla kaldırırken.

Adam bir şeyler söyledi.

“Ne?” dedi kadın.

İç çamaşırı beyaz bir şortla kendisine çok büyük gelen bir tişörtten oluşuyordu ve kadın onu baştan aşağı inceledi, açıkça, her yerini.

“Mümkün değil,” dedi adam.

“Neden buradasın? Uzun zamandan beri mi buradasın?”

Adam başını öne eğdi ve bu konular üzerinde düşünür gibi yaptı, sanki karmaşık bir sorunun ayrıntıları üzerinde düşünür gibi.

Evin dışında, eğimli çayırın tepesinin yakınında ayaktaydılar, bir yengeç teknesinin köpüklü dalgaların arasından geçişini seyrettiler. Kadın onu artık çorba ve biraz ekmekle beslemişti, biraz kızarmış ekmekle. Ekmeğin yeterince kızarması için aletin kolunu iki kez çekmek gerekiyordu.

“Ne görüyorsun?” dedi kadın, başıyla tekneyi ve yaklaşmakta olan bulutları göstererek.

“Ağaçlar da görünüyor,” dedi adam.

“Yatan. Rüzgârda eğilenler. Onlar huş ağacı. Beyaz olanları. Onlar da kâğıt huşu.”

“Beyaz olanları.”

“Beyaz olanları. Ama ağaçların ardındakiler.”

“Ağaçların ardındakiler.”

“Oradakiler,” dedi kadın.

Adam bir süre oraya baktı.

“Çok yağdı.”

“Yağacak. Yağmur yağacak,” dedi kadın.

Adamın üzerinde rüzgârlık ve bir iş pantolonu vardı ve orada mutsuz görünüyordu. Kadın onu konuşmaya zorla-

mamaya çalışıyordu. Aralarındaki bu mesafe ilginç geliyordu, konuşmasının ve hareketlerinin duraklı özelliği, kendi kendine edinilmiş özelliği, kendisine o anda ne olacağına aldırmaz görünmesi. Duygusuzluk veya umursamazlıktan kaynaklanmıyor bu hareketleri, diye düşündü kadın, imaları kavramadaki yetersizliğinden kaynaklanıyor. Başkasının evinde yakalanmanın onun için ne anlam taşıdığından emin değildi kadın.

Rüzgâr daha da sert esmeye başlamıştı şimdi, rüzgâra sırtlarını döndüler. Adamın uzaydan geldiğini, gecenin bir yarısı bilgisayar ekranından çıkagelen biri olduğunu hayal ederek eğlendi. Kotka'dan gelmişti, Finlandiya'dan.

“Yağmur yağmadı. *Yağacak*,” dedi kadın.

Adam uzayda, evin içinde veya dışında huzursuz hareket ediyordu, sanki havanın viraj ve engelleri varmış gibi. Kadın onun eve yan yan girişini seyretti, hafifçe ayaklarını sürüyerek. Havaya yükselmekten korkuyordu belki de. Kadın kendini onu seyretmekten alıkoyamadı.

Her şeyi daima -miş gibiydi. Şunu veya bunu -miş gibi yapıyordu. Kadının onu belli bir yere yerleştirmek için bir referansa ihtiyacı vardı.

Kaba lambrili odada oturdular, yelkenli gemi resimlerinin altında. Telefon çalışıyordu. Adam şöminedeki kömürleşmiş kütüklere baktı, son gecenin ateşinden kalan, kadın da adama bakıyordu. Alt raftaki kitaplar çoğunlukla kiralık evlerde bulunan yaz kitaplarıydı, sararmış ciltlerinde başka yazlardaki başka evlerin illüstrasyonları bulunan kitaplar, bu iş için biçilmiş kaftan denebilecek türden kitaplar veya almanaklar veya atlaslar, büyük kitapların üst kısımlarına güneş ışığı vuruyordu.

Adamın çenesi aşağı düştü, çenesini iyice aşağı düşürmüştü, bu haliyle yüzü yarım kalmış bir potre gibiydi, saçları sert ve kırıktı, öbek öbekti.

Adamın bu özelliklerini kaydetmek için kadının konsantre olması gerekiyordu. Ona baktı, tekrar bakmak zorunda kaldı. Görünüşünde anbean yakalanması güç bir şeyler vardı, fiziksel yönlerini tanımlamayı güçleştiren ince farklar vardı.

“Konuş benimle,” dedi kadın fısıltıyla.

Adam beceriksiz bir şekilde bacak bacak üstüne atmıştı, pantolonunun bir paçası baldırına kadar çıkmıştı, kadın adamın çoraplarının düşmesini engellemek için konçlarına ip bağlamış olduğunu gördü. Bu ona birini hatırlattı.

“Konuş benimle. Ben konuşuyorum,” dedi adam.

Kadın onun bununla neyi kastettiğini anladığını düşündü. Sesinde boşuna uğraştığını ima eden belli bir ifade seziyordu, sonuçsuz bir çabada bulunduğunu, ne söylerse söylesin anlatmak istediğini ona anlatamayacağını belirten bir ifade. Hareketleri bile bir şeylerle mücadele ediyormuş gibiydi. Kadın hastaneleri ve klinikleri, psikiyatri servislerini arayıp kayıp hastaları olup olmadığını sorması gerektiğinin farkındaydı.

Yağmur pencerelere şıp şıp vuruyordu, küçük ve tane tane, sonra her yere yağmaya başladı, güneşliğin damına tıptırlar halinde düşmeye, olukları doldurmaya başladı, oturdukları yerden yağmurun sesini dinlediler.

“Adın ne?” diye sordu.

Adam ona baktı.

“Buraya kafamı dinlemeye geldim. Bu benim için önemli. Beklemek istiyorum. Kim olduğunu söylemen için sana şans vereceğim. Ama evimde kimseyi istemiyorum. Sana bir şans vereceğim,” dedi kadın. “Ama sonsuza kadar bekleyecek değilim.”

Kadın bunu resmi bir uyarı biçiminde algılanacak şekilde söylemek istememişti ama öyle olmuştu. En yakın, ki hiç de yakın olmayabilirdi, evsizler derneğini aramak, belki de kasaba kilisesine veya Little Moon'daki çan kulesiz kiliseye başvurmak zorunda kalabilirdi, hatta eğer hiçbir şey işe yaramazsa nihayet polisi aramak zorunda kalabilirdi.

“Ben buraya Rey için, yani kocam için geldim, kocam öldü. Bunu sana neden anlatıyorum bilmiyorum, çünkü çok gereksiz. Ama burada bir süre yalnız yaşamaya ihtiyacım var. Söylediklerimi anlıyorsan bana cevap ver.”

Adam eliyle kadının daha fazla konuşmasına gerek olmadığını ifade eder bir hareket yaptı. Elbette anlamıştı. Ama belki de anlamamıştı.

Fırtına esti, oturdukları yerden yağmurun sesini dinlediler. Yağmur o kadar şiddetli yağıyordu ki, sesini dinlemekten başka çareleri yoktu. Kadın emlakçıyı arayıp çevredeki bir kişiden şikâyetçi olduğunu söyleyebilirdi. Yapabileceği şeylerden biri de buydu.

Sabahı ancak yarılammıştı, ama kadın adamın bir haftadan beri orada olduğu duygusuna kapıldı. Oturdukları yerden, son geceden kalma ateşe baktılar.

Sonra kadın, adamın kendisine kimi anımsattığını hatırladı.

Lisedeki fen öğretmenini, yarı mırıltılı bir sesle konuşan, belli belirsiz ışık altında sarı saçlı, güneşli günlerde kel görünen, bir keresinde mokasenindeki bir söküğü kapatmak için bant yapıştıran ve öğrencilerin, az sayıdaki hassas öğrencilerin veya kıpır kıpır oldukları her hallerinden belli olanların, yani tüm öğrencilerin onun adına sıkıntı çekmelerine neden olacak şekilde son derece mütereddit bir ifadeyle konuşan öğretmeni.

Öğretmenin onuruna ziyaretçiye isim taktı. Bay Tuttle. Bu isimlendirmenin onu daha iyi görmesini sağlayacağını düşündü.

“Bana bir şeyler söyle,” diye fısıldadı kadın.

Adam bacağına bacağının üzerinden indirdi ve ellerini dizlerine koydu, kırmızı bir kulüp koltuğuna oturmuş, başı ona doğru çevrilmiş bir kukla.

“Kaça olduğunu biliyorum,” dedi adam. “Evin kaçta olduğunu. Deniz kenarında tek başına duran evin.”

Adamın memnun görüldüğü söylenemezdi, ama tatmin olduğunu söylemek mümkündü, son sözcük kümelerini söylemeyi başardığı için teknik anlamda tatmin olduğunu. Ve bu sözler aslında Bay Tuttle’in ağzından çıkmıştı, derinden gelen yankıları arasında duyduğu bir formüle ediverme. Yalnızca altı sözcük. Ama adam onu bir dizi karşı çevrenin içine, eşzamanlı olarak bir dizi iç ve dış mekâna yerleştirmişti. Ev, dışarıdaki deniz gezegeni ve *tek başına* sözcüğünün kadını ve evi nitelendirişi ve *deniz* sözcüğünün yalnızlık fikrini güçlendirishi, ama aynı zamanda büyük bir rahatlama, benliğin kitap duvarlı sınırlarından kaçışına imkân sağlayışı.

Kadın bu kadar ayrıntılı bir şekilde incelemenin aptalca olduğunu biliyordu. Kendi kendine bir şeyler uyduruyordu. Ama adamın da böyle bir etkisi vardı, bir cümleyi milimi milimine takip etmesi, bir sözcüğü farklı farklı evrelerdeki ayarlar gibi sözcükleri, tüm çehreleri ve yönleriyle göstermesi.

“Evi beğeniyorum,” dedi kadın. “Evet, burada olmak istiyorum. Ama burası kiralık bir ev. Burayı kiraladım. Altı veya yedi hafta sonra buradan ayrılacağım. Belki de daha erken bir zamanda. Bu evi biz tutmuştuk. Beş veya altı hafta. Belki de daha erken.”

Kadın ona bakmıyordu şimdi. Kendi ellerinin tersine bakıyordu, parmakları gerili, bakıyor ve düşünüyordu, Rey'le geçirdiği anları, anlardan ziyade zamanları hatırlıyordu veya bileşik zamana doğru akan anları, erotik bir görme ve dokunuş anını, ellerini birbirine kenetledi, onu bedeninin içinde özledi, cinsel açıdan ve derinden kendini yalnız hissetti, dizlerinin bacaklarını kıvrışından kaynaklanan baskının etkisiyle kanı çekilmiş noktalarına daldı gözleri.

“Ama ayrılmadın,” dedi adam.

Kadın ona baktı.

“Ayrılacağım. Birkaç hafta içinde. Zamanı gelince,” dedi kadın. “Kontrat dolunca. Veya daha erken. Ayrılacağım.”

“Ama ayrılmıyorsun,” dedi adam.

Bu geçmiş zaman kipinden şimdiki zaman kipine geçiş bir şeylerin üstesinden gelindiği duygusu yaşıtıyordu insana, bir engelin veya sınırlamanın aşıldığı duygusunu. Adam bu şeyin dışına çıkmak için tüm gücünü kullanmıştı. Kadın onun sesinde bir şeyler duydu. Bu şeyin ne olduğunu anlamadı, o şey her neyse ayağa kalkıp pencere kenarına gitmeye zorladı onu.

Orada durup yağmuru seyretti. Adamın, kasaba dışındaki ormanın kenarında yayılmış olan, kasabaya yakın olduğu halde ondan tümüyle ayrı duran, konvoy halinde arabaların ve pisliğin, dökülmüş yaprakların arasına dalmış, kaşınan yerlerini kaşımaya çalışan hırpani bir köpeğin bulunduğu karavan evlerin birinden gelmiş olabileceğini düşündü; dört köşe bir kutu içinde birbirlerine asla isimleriyle hitap etmeyen kuru, yaşlı anne babasıyla oturan, her zaman böyle, ulaşılmaz, sürekli birilerine bağımlı biri olabileceğini, bazen evden uzakta günlerce dolaşüyor ve mırıldana mırıldana ve başına bir şey gelmeden o geveze dünyada istediği yere gidiyor olabileceğini.

Belki de öyle değildir, diye düşündü. Adamın sesinde duyduğu şey bu değildi. Sivri bir şeyler vardı sesinde, gelir düzeyiyle, fiil kipiyle veya ailesinin televizyonda izlediği şeylerle bağlantısız bir şeyler.

Pencereden onun tarafına döndü ve onu biraz konuşturdu. İte kaka odadaki nesnelerden söz etti ve kadın onun ne gördüğünü veya göremediğini veya hatlarını belirlemesine bile fırsat vermeyecek kadar farklı neler gördüğünü merak etti.

Adam konuştu. Bir süre sonra kadın ne duyduğunu anlamaya başladı. Adamın söylediklerini anlamak için birçok algı düzeyinden geçmek gerekiyordu. İnsanların başka insanların söyledikleri şeyleri nasıl dinledikleri konusuyla ilgili tüm bir toplumsal tarihi baştan başa kat etmek gerekiyordu. Sesinde bir tuhaflık vardı, o konuşurken bile gelişen, kadının köklerine kadar izleyebildiği bir özelliği vardı.

Kadın onu seyretti. İlk gördüğü zamanki zavallı adamdı yine, insanda herhangi bir etkileyciliğe sahip olduğuna dair hiçbir duygu uyandırmayan biriydi.

Bariz bir taklit göze çarpmıyordu, ama kadın onun sesinin belli unsurlarını, sözcüklerin ağzından aceleyle çıkışını, gırtlığının derininden gelen uğultusunu, perdesini, tınısını duydu, önce kendi sesini bir başkasının, onun ağzından duymak çok zor, inanılması son derece güç bir şey gibi geldi ona, sonra da çok rahatsız edici buldu bunu.

Bunun kendi sesi olduğundan emin değildi. Sonra emin oldu. Adam artık sandalyelerden, lambalardan veya halının deseninden söz etmiyordu. Kadının birisiyle konuştuğunu varsayarak konuşuyor gibiydi.

Kadın duyduklarını anlamaya çalıştı.

Adam konuşurken hareket ediyordu, elini sözcüklere uygun olarak sallıyordu, kadın adamın konuştuğu şeyleri veya buna benzer şeyleri bu evde Rey'e söylediğini anlamaya baş-

ladı. Adamın sözünü ettiği şeyler, ziyaretlerine gelmek isteyen arkadaşlarından gelen bir telefonla ilgili kullandığı olağan ifadelerdi. Hatırladı, o sırada zemin katta, merdivenin başında durduğunu, Rey'in de ikinci katta, koridorda bir ileri bir geri yürüyerek senaryo üzerinde çalıştığını hatırladı.

Kadın şimdi pencerenin yanında duruyordu. Ses dalgalanmaya ve yavaş yavaş kısılmaya başlamıştı, ama adamın eli hareket etmeye, zayıf vurguları güçlendirmeye devam ediyordu hâlâ.

Kadın askıdan bir palto aldı ve dışarı çıktı. Yağmurdan korunmak için paltoyu şemsiye gibi başının üzerine kaldırdı, çimenlikten geçip arabayı park ettiği toprak yola ulaştı. Arabanın kapısı kilitli değildi, içine girip oturdu, böyle yalıtılmış bir yerde arabanın kapısını kilitlemeye ne gerek vardı. Yağmur damlaları üst üste bindirerek ön camda dalgalar halinde süzülüyordu. Orada kısa bir süre içi ürpererek oturdu, o sesi kulaklarından bir türlü uzaklaştıramadı. Arka pencerelerden biri bir parmak kadar açıldı, ıslak çayır kokusu, taşra yağmurunun rayihası, denizin, meltemin ve anıların etkileri havada birbirine karışmıştı, ama o sesi duymaya, el hareketini görmeye devam etti, kesinlikle Rey'e ait olan o el hareketini, elin iki parmağı bitişik halde havada sallanışını.

Orada ne kadar kaldığını bilmiyordu. Belki uzun bir süre. Yağmur arabanın tavanını ve ön kaportasını şiddetle dövüyordu. Uzun süre ne kadar bir süredir? Şu kadar da olabilir, bu kadar da. Sonunda kapıyı açtı ve başının üzerine paltoyu tutarak eve doğru yürüdü.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4

Yemlikte beş kuş vardı, hepsi de dışarı bakıyordu, yeme sırtlarını dönmüşlerdi ve donmuş gibiydiler. Sanki dikkatle ve duyumsayarak bir şeyler hissediyormuşçasına bakmıyor veya duymuyorlardı.

Tüm bu sözcükler yanlış, diye düşündü kadın.

Bu verandanın dışındaki yemlikti ve o odanın en beyaz yerinde, büyük pencerenin yanında oturuyor, Bay Tuttle'ı bekliyordu.

Eve ikinci gelişinden beri her tarafa yemlik koyuyordu. Bu onun dünyevi çevresinin temel alanıydı, evin sınırını oluşturan doğanın eni. Yeryüzünün tüm kuşlarını besliyordu adeta, her kapta farklı bir tohum, bazen iki tür tohum bir

kap içinde koyu ve açık renklerde ayrılmış olarak konmuştu, kuşlar gelip yemleniyordu veya gelmiyorlardı, yemlikler de farklı farklıydı, kafesler, zincirli silindirler, asılı duran fincan tabakları, duvara monte edilmiş tepsiler, bunların hepsini yemlik yapmıştı; kuşlar gelmiyordu, ama neden? Belki de bir şahin görmüşlerdi, kim bilir, bazen kuşlar şahini görünce yaklaşmıyorlardı belki de şahin sesini taklit eden bir alakargaydı onları korkutan veya görünür dünyanın ötesinde meydana gelen bir olaydı buna neden.

Adam içeri girince kadına bakmadı, doğruca bacakları kıvrımlı, üstü camlı masanın başına gitti.

Rey'in teybi ışığı bir yanıp bir sönerek masanın ortasında duruyordu.

Kadın oturdu ve konuşmaya başladı, adamın görünüşünü tarif ediyordu. Yüzünü, saçlarını falan. Uyanık olup olmadığını. Derli toplu mu yoksa hırpani mi olduğunu. Başka? Rahat mı, kötü mü veya normal mi uyuduğunu.

Onun gecelerini nasıl geçirdiğini bildiğinden değil. Sadece bir gece incelemişti onu. Uyuyamamış, gece yarısını gece bir süre kapısının önünde durmuş, burnundan törpü sesi gibi sesler çıkararak nefes alış verişini dinlemiş ve tuhaf bir biçimde tahrik olmuştu bundan. Uykusunda adam herkes kadar bilinmez biriydi. Bak. Sarılı beden hafifçe atıyor. Herhangi bir kişinin sessiz, kırılgan bedenine bakarken de hissettiğin şeyler bunlar veya seviştikten sonra kocanın yanına yatıp acımasız rüyalarının sıcaklığını içine çekerken ve o asla öğrenemeyeceğin hakikatin içinde gezindiği sırada onun kim olduğunu merak ederken, o hakikati asla öğrenemezsin, çünkü bu uykunun sinirsel derinliklerinde, evrelerinde, katmanlarında ve kıvrımlarında sakladığı bir sırdır.

Bu sabah kadın adamla onun adı hakkında konuştu veya konuşmaya çalıştı. Birlikte gerçekleştirdiler bu konuşmayı, birlikte başladılar konuşmaya, birlikte sustular.

Ama konuştukça –bir süre konuştular, konuyu değiştirdiler, adam teybi kapattı, kadın tekrar açtı, belki bir adı vardı, evet, adı, ama unutmuştu veya kaybetmişti ve bir daha da bulamamıştı.

“Benim adım Lauren,” dedi kadın.

Kendini göstererek bunu birkaç kez tekrarladı, çünkü adamın kendisine adıyla hitap etmesinin her ikisi için de yararlı olacağını düşünüyordu.

“Eğer bir adın varsa. Düşün şimdi. Adını bilecek birisi var mı? Annen nerede? Anne, yani çocuk doğurmuş kadın, ebeveyn, ebeveynin kadın olanı, bu sözcüğü biliyor musun? Söyle. Evet?” dedi kadın.

Adam sandalyeye sandalye, pencereye pencere ve duvara duvar dendiğini biliyordu, ama kapatmasını bildiği halde teybe ne dendiğini bilmiyordu ve anlaşılan annesinin kim olduğunu veya onun nerede bulunduğunu da.

“Bildiğin başka bir dil varsa,” dedi kadın, “ o dilden bir şeyler söyle.”

“Bir şeyler söyle.”

“Bir şeyler söyle. Anlamasam da önemli değil.”

“Bir şeyler söylemek için bir şeyler söyle.”

“Tamam. Kendini Zen ustası zannetmeye devam et zavallı mahlûk. Kocama ne söylediğimi nereden biliyorsun? Neredeydin? Burada bir yerlerde bizi mi dinliyordun? Sesim. Kelimesi kelimesine aynıydı. Nasıl oldu anlat.”

Konuşmada sessizlik olduğu bir sırada teyp tıslamayı kesti. Kadın adama baktı. Onu bu konuda sıkıştırmaya çalıştı, ama bir yere varamadı ve konuyu tekrar değiştirdi.

“Dün sabah şey derken, şey demeye çalışırken, ne? Kullandığın sözcükleri tam olarak hatırlayamıyorum. Düdü. Bugünden önceki gün. Burada olacağımı söylemiştin, kontrat. Hatırladın mı? Gitmem gerektiğinde. Gitmediğimi söylemiştin.”

“Bunu söyledim ne söylediysem.”

“Bunu söyledin. Yani senin bir şekilde.”

“Bir şekilde. Bir şekilde nedir?”

“Kapa çeneni. Senin bir şekilde, boş ver. Kontrat bittiğinde. Veya bambaşka bir şey.”

Adam teybi kapattı. Kadın açtı, adam kapattı. Sadece meraktandır, diye düşündü kadın veya amaçsızca oynuyor. Teybi o kapattıktan sonra açmakla ona tokat atmış gibi davranışını hissetti. Yo, öyle hissetmedi. Ne hissettiğini bilmiyordu. Hastaneleri ve diğer kurumları aramanın zamanı gelmişti. Hissettiği şey buydu. Zamanı gelmiş de geçiyordu bile, harekete geçmemekle, onu yetkili bir kişiye, bir doktora veya bir vasiye, bir bakımevi işleten şefkatli ve yetenekli bir hemşireye götürmemekle hata ediyordu, ama bunu yapmayacağını biliyordu.

Kadın ikinci kattaki derme çatma ofiste teypten adamla yaptığı konuşmadan seçtiği cümleleri yazarak bir saat geçirdi.

Kendisinin tıpkı bir bilimkurgu filmindeki siyah deri giysili bir karakter gibi, “Benim adım Lauren,” deyişini duydu.

Nihayet farkına vardı. Adamın sesini daha önce teypten duyduğunu anlamaya başladı. Bir ara, teybe boş bir kaset koymadan önce, adam play tuşuna basmış ve onun o sırada ikinci katta elinde teyple dolaşıp senaryoyla ilgili fikirlerini kaydetmekte olan Rey’le yaptığı konuşmaları dinlemişti.

Sesini işte böyle taklit etmişti.

Peki ya el hareketine ne demeli? El hareketini boş verdi. El hareketi tesadüfiydi, denk gelmişti, kendi kendine vesvese yapıyordu.

Şimdi kendini daha iyi hissediyordu.

Günlerce bedenini sıkı çalıştırdı. Aşırı bir hareketin daha da aşırısı mutlaka oluyordu. Bir hareketi nefese, güce, süreye veya irade gücüne göre aşırı sayılabilecek bir noktaya getiriyor, sonra da bu sınırı aşıyordu.

Rey bir keresinde ona aynı zamanda hem mutlak hâkimi, diktatörü, hem de baskı altındaki halkı olduğun kendi küçük totaliter toplumunu kurmuşsun demişti, bir sanatçının başka bir sanatçıya duyduğu hayranlıkla belki.

Beden çalışması her şeyi şeffaflaştırmıştı. Berrak görüyor ve düşünüyordu, ki bu da yaptığı hareketlerde görülebilecek çok az şey, düşünecek pek fazla bir şey olmadığı anlamına gelebilirdi ancak. Belki de tüm bunlar daha da derine inmesini sağlıyordu, aldığı ve her seferinde süresini uzattığı duruşlar, her seferinde daha da zorladığı dönüşler, yilankavi hareketlerle çiçek şeklinde bükülmeler, eller dua eder gibi birbirine bitişik halde sistemli nefes alış verişler, hayat sırf solumadan ibaret kalıyordu. Önce normal nefes alıp veriyorsun, sonra hızlı hızlı alıp vermeye başlıyorsun, ardından soluk soluğa kalacak şekilde burnundan alıp ağzından veriyorsun. Bu alıştırma tüm bedenini geriyor, gözleri faltaşı gibi açılıyor, boynundaki damarları ortaya çıkıyor, bu nefes alıştırmaları saatleri öyle bir telaş ve absürlük içinde geçiyor ki, sonunda kendini yeni doğmuş gibi hafif hissediyor, yaşamanın ne demek olduğunu hissediyor.

Soğuk bir odada çıplak çalışmaya başladı. Kuru zemin üzerinde köprü kurdu ve aynı zamanda hem erotikliği taklit eden hem de gerçekten erotik olan kalçalarını germe hareketlerini ve günlük hareketlerin yavaşlatılmış tekrarlarını yaptı, kolundaki saatine bakma veya taksiye işaret etme hareketlerinin, başka bir kavramsallık çerçevesinde yolda sık sık tekrarlanan, şimdiyse ağız hayretle ardına kadar açık,

gözler gelip geçen farkındalığın yoğunluğunu hissetmek için sımsıkı kapalı bir biçimde daha yavaş ve art arda tekrarlanan hareketlerin.

Isabel aradı, Rey'in ilk karısı.

"Cenazede pek konuşamadık. Benden biraz kaçır gibiydin, ki bunu anlayabiliyorum, inan bana, bunu hissedebiliyorum. Yaptığı şeye de itirazım yok, çünkü onu çok uzun bir süreden beri tanıyorum. Ama senin için durum farklı. Konuşamadığımız için kendimi kötü hissettim. Bu olayın gerçekleşeceğini yıllar önce gördüm. Bu gerçekleşmesi kaçınılmaz bir şeydi. Hepimiz bunu biliyorduk. Yıllar öncesinden bunu yapacağı belliydi. Beraberinde taşıdığı bir şeydi bu. Onun kaçış yoluydu bu. Kederin içinde boğulacak bir adam değildi. Bu onun kafasındaki bir plandı. Bu, ihtiyacı olduğunda yapabileceğini bildiği bir numaraydı. Onu koltukta o halde seyretmemi bile sağladı."

"Ama anlamıyor musun?"

"Lütfen. Kim anlıyor ki ben anlayayım? Zor bir adamdı. Daha Paris'teyken bile çok zor bir adamdı. Yaklaşık on bir yıl evli kaldık. Onunla sana anlatamayacağım kadar çok şeye katlandım. Senden sakladığımı sanma sakın. Sana istersen her şeyi anlatırım. Bu adam, beynindeki kimyasallar değildi sorunu. Neyse oydu. Neyse ki bunları öğrenecek zamanın olmadı. Çünkü sana bir şey söyleyeceğim. Hayatları bir olan iki kişiydik biz ve bu hayat onun hayatıydı. Onunla sağlığım bozulana kadar kaldım, ki hâlâ bunun bedelini ödüyorum. Evden gecenin bir yarısı ayrılmak zorunda kaldım. Neden biliyor musun? Beni öldürmekle tehdit etti de ondan. Şu anda bulunduğum odada bir zamanlar koltuğun bulunduğu boş yere bakıyorum. Koltuk, gözümün önünden alıp üzerindeki kanları ve tarif edemeyeceğim şeyleri ince-

lemek üzere adli tabibe götürene kadar bir gün kaldı burada. Başka bir koltuk aldım ben de. Sorun değil. Şimdi orası boş. Elbette o olayı sana saklamayı düşünüyordu. O yüzden New York'a geldi ve koltuğuma oturdu.”

“Koltuk senin koltuğundu. Silah senin miydi peki? Kimin silahını kullandı?”

“Benim silahım mı, delirdin mi? Bilmediğin şeylerden biri de bu. Her zaman silahı vardı onun. Nerede yaşarsa yaşasın yanında bir silah olurdu. Şu silah bu silah. Sayısını bile unuttum.”

“Hayır. Anlamıyor musun? Bunu duymak istemiyorum.”

“Ama ben anlatmak istiyorum. Anlatacağım da. Bu adam kendinden nefret ederdi. Çünkü onu ben ne kadar zamandır tanıyorum, sen ne kadar zamandır tanıyorsun? Asla terk etmedim onu. Hiç ayrıldım mı? Gerçekten ayrılmış mıydık? Onu uykularımda bile tanıyordum. Beyninin nasıl çalıştığını biliyordum. Kendi kendine şöyle dedi: Bu kadını ömrüm boyunca tanıyorum. Berbat görünüşlü cesedimi umursamayacak biri varsa o da odur.”

Bay Tuttle'a bakmaya gitti. Gözden ırak olduğu zamanlar onun nereye gittiği veya ne yaptığı konusunda bir fikri yoktu. Gözkapakları hafifçe kapanmış, uyuklarken veya aynı nedenle hayalinde masada karşısında durduğundan daha anlamlı geliyordu ona adam. Onu bir varlık olarak düşünmek zor geliyordu ona, anlık bile olsa, en basit canlandırmada dahi, puslu bir ışıktaki pencere önünde bir silüet.

Ön koridorda durdu ve “Neredesin?” diye seslendi.

O gece lambrili odada oturdular, kadın ona insan bedeniyle ilgili bir kitaptan bölümler okudu. Kitapta binlerce kez büyütülmüş kan hücreleri fotoğrafları ve doğum süreciyle

ilgili bir bölüm vardı, ona bu bölümü okuyordu, ağır ağır, arada açıklamalar yaparak, sorular sorarak ve çay içerek, dersin kırkinci dakikalarında, beden sıvısı içinde yüzen embriyoyla ilgili bir santim kalınlığında bir pasaj okurken onun kendisine konuştuğunu fark etti.

Ama duyduğu ses Rey'in sesiydi. Ses onun sesine çok benziyordu, aksanı ve ünlü sesleri ağır ağır söyleyişi, seslerin birbirlerine yakın şiddetleri, tek bir ses aygıtında üretilen eklemler, sadece birinde başkasında değil, Rey'in sesinde tanıdığı şeyler, sadece Rey'in sesine özgü olan şeyler; başını kitaptan kaldırmadı, ona bakamıyordu.

Ona fark ettirmeden dinlemeye çalıştı. Kendi kendine dinlemesini söyledi. Eli hâlâ havadaydı, ona başparmağı ve işaretparmağıyla embriyonun boyunu tarif ediyordu.

Söylediklerini 'kelimesi kelimesine takip etti, ama bağlamını da araştırması gerekiyordu. Adamın konuşması konudan konuya geçti ve hızlandı. Sigara markalarından, Players'tan ve Gitanes'dan söz ediyordu, Camel için millerce yol yürürüm, sonra kadın Rey'in sesini duydu, Rey'in sıtma görmemiş bir sesle attığı kahkahayı, berrak ve canlı, üstelik teypten gelmiyordu.

Rey ona konuşuyordu, Roma'daki veya Los Angeles'taki bir senariste değil. Nikotine olan bağımlılığının tarihini anlatan, kaderci rolündeki Rey'in ta kendisiydi bu, bir ara kendi adının geçtiğini duydu, Bay Tuttle ilk kez onun adından bahsediyordu.

Bu ölüyle konuşmak gibi bir şey değildi. Bu odada, buraya geldikten kısa bir süre sonra Rey'in kendisine söylemiş olduğu şeyleri Rey'in ağzından canlı olarak tekrar duymaktı. Bundan emindi, yukarı çıktıklarını ve düzensiz duyumsamalarla, seks savrulmalarıyla, itiraf ve uyur uyanık bir uykuyla geçen bir geceye dalışlarını hatırlayınca bundan emin oldu, itiraf birbirlerine olan inancın itirafıydı, suçun yükü-

nün üzerlerinden atılması değil inancın doğrulanmasıydı söz konusu olan, çoğunlukla Rey'in inancının, onun ihtiyaçlarıyla dikkati çeken inancının, sonra tekrar mahmur sevişmeler, iki insanın deniz köpüğü gibi rahat ve hafifçe birbirlerinin içinden geçişi ve Rey'in kendisine ruhunu iyileştirmede yardımcı olduğunu söyleyişini hatırlayınca.

Tüm bunlar bir çakıştı, gözün açılıp kapanıncaya kadar geçen sürede hatırlanan bir anıydı, sonra sözcükler, Rey'in sözcükleri, yanı başındaki koltukta oturan adamın ağzından dökülen.

“Senin sayende tekrar kendime gelmeye başladım. Artık kendim gibi düşünüyorum, sonradan edindiğim karakterdeki kişi gibi değil. Kendim gibi yiyip uyuyorum, kötü uyuyorum, ama kendimle olduğumda kendim gibiyim, öteki adam gibi değil.”

Adama baktı, karikatürümsü bir kafa ve beden, çenesiz, dik duruşlu, ama adam ciğerlerinden çıkıp ses tellerine giren havada kocasını nasıl yaşatacağını biliyordu – hava sese, ses sözcüklere, sözcükler adama dönüşüyordu, dudaklarıyla dili arasında kusursuzca şekillenerek.

“Ne yapıyorsun?” dedi kadın fısıltıyla.

“Yapıyorum. Şunu evet bunu. Bir şeyler söyle.”

“Hiç? Bana bak. Hiç Rey’le konuştun mu? Şimdi konuştumumuz gibi?”

“Şimdi konuşuyoruz.”

“Evet. Evet mi diyorsun? Evet de. Onu ne zamandan beri tanıyorsun?”

“Onu bulunduğu yerden tanıyorum.”

“Eskiden ve şimdi. Bunu mu söylemek istiyorsun? Oda nın dışından konuşmamızı mı duydun? Ben Rey derken kimi kastettiğimi biliyor musun? Odada konuşmuştuk. Onunla ben.”

Adam vücudunu öbür yana çevirdi, mekanik bir sallanışla, bir tik bir tak, dünyada parçaları hareketli yapılan ilk bebekmiş gibi.

Bu konuda ne düşüneceğini bilemedi. Bu an içinde ham bir şeyler vardı, yarası kabuk bağlamamış. Bu durum onu kendi deneyimlerinin dışında olan, ama aynı zamanda bir şekilde deneyimlerinde merkezi bir yere sahip şeylere açık kılıyordu.

Bir şekilde. Bir şekilde ne demek?

Kadın ona sorular sordu, o da kendi sesiyle konuştu, tiz, ince bir sesle, zaman kiplerini, fiil çekimlerini birbirine karıştırarak, inişli çıkışlı bir tonda, derken zihninde onun üçüncü bir şahsa, belki arkadaşı Mariella'ya, objektif, güvenilir, akıl verecek kapasitede, dürüstlüğüyle tanınan Mariella'ya söylediği şeyleri tarif ettiğini fark etti, onun ağzından çıkan her sözcüğü dikkatle dinlemesine rağmen.

Teybi gittiği her yere taşımaya başladı. Teyp küçüktü, hafifti ve göğüs cebine sığıyordu. Büyük cepli flanel gömlekler giydi. Su geçirmez botlar giyip saatlerce tuz bataklığı otlağının kenarında yürüdü, eski kayıp yolların ortasından aşağı indi ve Bay Tuttle'ı dinledi.

Banyo aynasında yüzüne baktı ve aşağıda, ön koridordaki boy aynasında görünen yüzden neden farklı olduğunu düşündü, her ne kadar bunda anlaşılmayacak bir şey olmadığını düşünse de, çünkü yüzler, yüzlerce günlük değişiklikler nedeniyle her zaman ve her yerde farklı görünürler, ama diye düşündü yine, neden farklı görünüyorum?

* * *

Tanıyan birileri çıkar diye ve bildiği kadarıyla evden kendi isteğiyle hiç ayrılmadığı için onu kasabaya götürmedi, onu korkutacak bir deneyime de zorlamak istemiyordu ayrıca, ama aslen başkalarının onu görmesini istemiyordu.

Ne ki sonra onu beraberinde kasaba merkezindeki büyük alışveriş merkezlerine götürdü, araba dumanının kesifliği ve dip dibe trafiğin içinden ve bunu çok tuhaf addettiğın her şeyden çok daha tuhaf bir biçimde yaptı, bir itkiyle, hızlı hareketlerden kaçınma ihtiyacı duyarak ve belki de boşuna bir çabayla dünyayı onun gözünden görmeye çalışarak, dünyayı motifli ve iç içe geçmiş geometrik biçimler içinde görmeye çalışarak, ürünlerden oluşan uzun rafları, yumuşak ayakkabılarıyla huşu içinde yürüyen tezgâhtarları, onun bakışını belirleyebilecek ve senin görmeyi unuttuğın ne varsa her şeyi.

Ama oraya vardıklarında onu koltuğunda emniyet kemeri bağlı vaziyette arabada bıraktı, elektronik dükkânına, süpermarkete ve ayakkabı dükkânına giderken kapıyı arkasından kilitledi. Ona ayakkabı ve birkaç çift çorap aldı. Teyy için boş kasetler aldı, sahilde kaset yoktu, sonra parıldayan alışveriş arabası içinde sebze paketleriyle birlikte arabaya geri döndü ve onu sidik ve bok içinde buldu.

Belki de bu adam bir burada bir başka yerde, bir öncesinde bir sonrasında olduğı başka türlü gerçekliğın içinde yaşıyor ve onu yerken izlediğı üzerine bal sürülmüş kızarmış ekmeğın lezzetine varmasını sağlayan bir yolla, birinden diğetine bir parçalanma durumuyla, bir kimlik, bir dil yitirerek, sarsılarak geçiyor.

Anlatılabilecek nitelikte olmayan bir zamanda yaşıyor belki diye düşündü. Başka ne düşündü? İkinci kattaki çıplak denebilece ofiste oturdu ve başka ne düşündüğünü bilemedi.

Her sabah verandadaki üzeri camlı masada konuştular ve kadın konuştukları her şeyi teybe kaydetti. Odada şömine yanmıyordu, ama güneşli günlerin ılık cereyanı ve peş peşe içilen nane çayı sayesinde rahat oturdular.

Adam kambur oturuyordu, alete doğru, bazen içine konuşuyordu, teybe konuşur gibi, teyple konuşur gibi, sanki orada o ve teypten başka kimse yokmuş gibi, cümle kuruluşları arasında donup kaldığında, ağzı hafif hafif titremeye devam ediyordu, yaşlı birinin refleks veya sıkıntı nedeniyle yaşadığı titremeyi andırır biçimde.

“Rey’i tanıyor muydun? Rey derken kimi kastettiğimi biliyor musun?”

“Mümkün değil.”

“Cevap vermeye çalış. Lütfen. Benim için çok önemli bu. Onun gibi konuş. Bir şeyler söyle.”

En basit konuşmada bile konuşan kişiye çıplak akustiğin dışında neler olduğunu anlatan bir şifre vardır. Onlar konuşurken bu yoktu. Bir vurgu eksikti. Kadın konuşmanın temposunu bulmakta güçlük çekiyordu. Ellerinde sadece ayarsız sözcükler vardı. Kadın onunla temasını kaybediyordu, bazen de ilgisini, ritmik duraksamaları veya zaman geçişlerini, hatta mırıltı ve hımları, bir ifadenin yerine geçen hissedilir duraksamaları bile yerine oturtamıyordu. Adam onun söylediği şeylere yüz ifadesiyle cevap vermiyordu, bu da onu çileden çıkarıyordu. Ne bir vurgu ne de bir vurgusuzluk vardı. Kadın konuşmalarında zaman duygusu olmadığını ve konuşamama düzeyinde var olan göndermelerin, Hollandaca konuşan birinin Çince konuşan biriyle paylaşabileceği şeylerin, tüm bunların eksik olduğunu anlamaya başladı.

“Şeye bas.”

“Düğmeye bas. Yo, düğmeye basma. O stop düğmesi. Biz odada duydun mu? Onunla beni. Konuşurken.”

Kadın ona dokunmak istedi. Ona hiç dokunmamıştı, dokunmayı düşünmemişti veya şöyle bir aklından geçmişti belki de, üzerinde süveter veya ceket varken arabada emniyet kemerini bağlarken.

“Onu bulunduğu yerden tanıyorsun. Onu eskiden tanıyordun. Onu benimle konuşurken duydun. Seni gördük mü? Seni göremeyelim diye bir yerlere mi saklanmıştın? Saklanmayı anladın mı? Sesini tanıyorsun. Duymama izin ver.”

Ruhsal güçlere sahip, onu ölmüş kocasıyla temasa geçecek biriyle karşılaşmış sinirleri bozuk bir kadın olmadığını bildiğini söyledi kendi kendine.

Bu başka bir şeydi.

Adama baktı. Saçları keçe gibiydi bugün. Hiç de buradaymış gibi görünmüyordu, ondan bir buçuk metre uzakta. Adam bizim Şimdi dediğimiz şeyle kendisini nasıl ilişkilendireceğini bilmiyordu. Bu neydi sahi? Buna inanmayanlar için böyle bir şeyin olmaması mümkündür. Belki de bir doktorla konuşması gerekiyordu, birisiyle, emin değildi, ona parametreleri söyleyecek birisiyle. Bu sözcükten nefret ederdi. Bunu kullanır, ama ne anlama geldiğini bilmezdi, yine de kullanırdı işte. Kuşlar yemlikte çılgına dönmüştü.

Mariella'yı aradı, karşısına telesekreter çıktı. Mekanik bir ses, *Lüt/fen / dü/dük / se/sin/den / son/ra / me/saj / bı/ra/kın* dedi. Sözcükler konuşulmamıştı, elektronik olarak üretilmişti ve kısa, sert biçimde hecelere bölünmüştü. Sırf sesi tekrar duyabilmek için telefonu kapattı, tekrar aradı. Süreksizliği ne de ilginçti. Bir sözcükten diğerine geçiş kuantum sıçraması gibiydi. Telefonu kapattı, tekrar aradı. Her sözcük için bir ses. Altı farklı ses. Altı farklı ses değil, altı zaman döngüsünde bir erkek sesi. Ama tam da erkek sesi değil aynı zamanda. Sözcükler tam da hece gibi

değil, ama o da değil aynı zamanda. Telefonu kapattı, tekrar aradı.

Kadın uzun koridorda yürüdü, merdivenlerden üçüncü kata çıktı, boş odaları geçip koridorun sonundaki banyoya girdi. Kapıyı açtığında adam küvetin içinde oturuyordu. Başını oynatmadı veya herhangi bir belirti göstermedi. Kadın bulunduğu yerden ona baktı. Adamın bir elinde sabun, öbür elinde sabunluk vardı. Bu pozisyonda kalmıştı, eller havada asılı kalmış vaziyette, kadın ona baktı. Adam hareket etmedi. Ona bakmadı veya herhangi bir belirti göstermedi. Elleri belli belirsiz suyun dışındaydı, sabun parçasının ve toprak halindeki sabunluğun bir kısmıyla beraber. Bu tasvirde sabun sözcüğünün geçtiği yerlerde parça sözcüğü kullanılmıştır.

“Bana bak,” dedi kadın fısıltıyla.

Adam çekinmeden bakınca kadın küvetin kenarında yere diz çöktü ve sabunluğu elinden aldı. Sabunluğu bir omzundan öbürüne, sonra da sırtından aşağıya gezdirdi. Kol altındaki oyukları yıkadı. Bu kol altı, birincisi ikincisi. Öteki elindeki sabunu aldı, sabunluk üzerinde köpürttü ve göğsüyle kollarını yıkadı, ona kısımların adlarını, başka hiçbir şey söylemeden sadece adlarını söyledi. Sabunluğu hafifçe suyun üzerine bıraktı, sabunluk suya gömüldü ve battı, suyun altından sabunla göbeğini temizledi, tembel bir hareketle, eliyle göbek deliğinin etrafında ağır ağır gezinerek. Sonra sabunu, sabun parçasını, sabun kabına koymak için üzerinden uzandı, sürekli onu izleyerek ve elini suya daldırıp ağır ağır penisin üzerinde gezdirdi, işte burada, sonra her bir parçanın adını ve sayısını söyleyerek testisleri avuçlayıp okşadı, bir ve iki, dudaklarının üzerinde küçük bir nem parıltısı peydahlandı.

Adam elini sudan çıkardı, elinde sabunluk vardı. Kadın onu elinden aldı, kendi yüzüne tuttu, sıkıp köpüklerini çıkardı, dudağının üstünü sildi ve ona geri verdi. Adamın yüzüne dokundu, hafif sakallıydı, tıraş oluyor muydu acaba ve ona tıraş olmayı kim öğretmişti, parmaklarını hafifçe ağzında do-laştırdı, dudağının sınırlarında gezinerek. Burnunda gezdir-di parmaklarını, kaşlarında, kulak kepçesinde ve kulağının girdaplı iç yüzeyinde. Bir hareket diğerini izledi. Biri diğerine yönlendi. Adam dokunuşundan ürperti duymamıştı veya alelade bir tepki göstermemişti, olaya, pusluluğa, artık her neyse ona –onun burada oluşunun yarattığı nefes kesici şoka- dayanarak kadın ona hiçbir şeyin olağandışı, şaşırtıcı veya heyecan verici görünemeyeceğini düşündü.

Dudağının kenarında ufak bir şey hissetti, yarısı içeride yarısı dışarıdaydı, bu olsa olsa bir saç teli olabilirdi. Elini dudağının kenarına götürdü, başparmağıyla ovuşturdu, sabunluktan gelen bir saç teli, artık yüzünde hissetmiyordu o şeyi, ona baktı, kendi eline baktı, belki de sadece bir kaşıntıydı.

Sonra koridora çıktı, elbette çocuk yıkıyormuş gibi bir duygu içinde değildi, ama sonra o tam bir adam da sayılmazdı, bu şöyle mi/böyle mi değerlendirmesinin kolaycılığından kurtulduktan sonra adam tekrar aynı kişiliğe büründü kafasında, ama hâlâ araştıracak bir şeyler buluyor, sabunluğu kullanmak isteyişiyle ilgili merakını yüksek sesle dile getiriyor, ki böyle bir şeyi yapması onun gibi bir adam için büyük bir gelişmeydi, kendi yaptığı hareketleri savunuyor ve böğürtlen çalıları arasında, koyu sisin içinde, ceketi sımsıkı kapalı ve kaset çarkları döner halde millerce yol yürürken elinin adamın bedeni üzerinde gezinirken kendisinin neler hissettiğini araştırıyordu.

“Bilgim haricinde burada nasıl yaşıdın?”

“Ama biliyorsun. Yaşıyorum.”

Adam kendi çenesine bir fiske vurdu, küçük bir şakaydı bu belki.

“Öncelikle. Bir ses duyuyorum ve sen yukarıdaki odalardan birindesin. Ne zamandır buradasın? Alele konuş.”

“Alele konuş,” dedi adam, kadının sesini istemeden taklit ettiği ifadesi çıkarılabilecek bir ses tonuyla.

Kadın kasabadaydı, arabayla kenarında ahşap evlerin sıralandığı, tepelerin arasından geçen bir caddeden gidiyordu, biraz ilerisinde, ağaçlarla çalılardan ötesinde, evinin verandasında kollarını açmış, aylaklık eden koca suratlı, sarışın bir adam gördü. Bu küçük zaman noktasında, saniyenin onda biri kadar bir süre içinde, o adamı bütünüyle gördüğünü hissetti. Adamın hayatı bu kısa bakış içinde berrak bir biçimde gözlerinin önünden geçti. Tembel ve kolay aldatılır bir adamdı, emlak işindeydi, sivrisinekli bir gölün kenarındaki manzaralı evlerin satışını yapıyordu. Onu tanıyordu. Onun içini görebiliyordu. Karısından boşanmıştı, içkinin esiri olmuştu, çocuklarıyla, iki oğluyla arasında duygusal bir mesafe vardı, göz açıp kapayıncaya kadar geçen süre içinde çocuklarını blazer tipi okul ceketleri içinde gördü çok net bir şekilde.

Radyoda bir ses haberleri okuyordu.

Araba tam tamına bir saniyenin çekişi içinde evin önünden geçerken, verandada oturan bir adama değil, iki sandalye arasına yerleştirilmiş bir tahtanın üzerine konmuş bir boya kutusuna baktığını anladı. Beyaz ve sarı kutu adamın yüzü, tahta da kollarıydı ve adamın zihniyle kalbi havada bir yerlerdeydi, radyodaki haber spikerinin sesinin içinde çoktan yitip gitmişti.

* * *

Mariella'nın numarasını çevirdi ve karşısına telesekreter çıktı. Kaydı dinledi ve telefonu kapattı, sonra tekrar aradı ve kapattı. Ertesi bir buçuk gün içinde birçok kez aradı, kayıtlı sesi dinledi ve hiç mesaj bırakmadı. Tekrar arayıp da Mariella cevap verdiğinde telefonu yavaşça kapadı ve olduğu yerde öylece durdu.

“Onun gibi konuş. Benim için bunu yap. Bunu yapabileceğini biliyorum. Benim için yap. Onun gibi konuş. Onun söylediğini hatırladığın şeyleri söyle. Veya aklına ne geliyorsa söyle. Bu daha iyi. Aklına ne geliyorsa söyle, tıpkı onun gibi konuş. Sana bunu nasıl yapabildiğini sormayacağım. Sadece dinlemek istiyorum. Onun gibi konuş. Onun gibi hareket et. Onun sesiyle konuş. Rey ol. Onu duymama izin ver. Senden rica ediyorum. Dostluğumuzun hatırına. Dost güvenilir kişi demektir. Benim için yap bunu.”

Portatif merdivenin basamaklarına kondular, yemliklerde yer kavgası yaptılar, birbirlerini gagalayarak, kanat sesleri arasında, göğüsleri güneşin altında beyaz beyaz yanıyor, gagalarından yemler saçılıyordu. Uçup tekrar geldiler, havada yarım daireler çizerek, dokuz, on, on bir kuş, diğerleri pencere pervazında, bazıları yakındaki ağaçlarda sabitti; tam olarak öttükleri söylenemezdi, nasıl derler, şakıyorlardı, cikliyorlardı, merdiven basamaklarında birbirlerine saldırıyor veya havada didişiyorlardı, renk değiştiren kuşlar, isimlerini söyleyen kuşlar, baş aşağı yemlenen kuşlar.

Geceleyin kadın adamın odasının kapısında durdu ve onu uyurken seyretti. Bir saat kadar böyle durdu, sonra in-

ternete bağlanarak Finlandiya'daki Kotka şehrinin girişindeki çift şeritli gidiş geliş yolunda görünmeye başlamış olan arabaları seyretti, ta ki Kuzey ışıklarının belirmesiyle birlikte nihayet uykusu gelene kadar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yine ağır sabahlardan biriydi, sisli ve sessiz, telefon çalıyordu. Kadın çalışma odasındaydı, çırılçıplak, sol tarafa kaykılmış, gözler kapalı, bileğindeki zamana baktı.

Veya bacak bacak üstüne atmış, beli dik vaziyette oturuyor, hızlı hızlı nefes alıyordu. Burnundan nefes veriyor, genzinden yankılı sesler çıkarıyordu, bedeninin havalandığını ve her nefeste bir dönüşü tamamlamak üzere havada döndüğünü hayal ediyordu.

Veya dörtayak üzerinde dolaşıyordu, dizleri kalça hizasında, bel çukurlaşmış vaziyette, omuzlarını bir kedi gibi döndüre döndüre yürüyordu.

Ayağa kalktı ve yavaş yavaş sağa-sola sallandı, sürekli saatine bakarak, bedeninin yarısını sol kolunun, saatli kolunun

kavisiyle birlikte döndürerek veya ağzı açık, gözleri sürekli kapalı vaziyette bedenini kolunun gücüyle hareket ettirerek ve başını saati kapatan ikinci eliyle birlikte döndürerek.

Bir uçağın gökyüzünü boydan boya geçtiğini duydu, sonra ışık gitti ve geldi, güneş ışığı, güneş ışını, bunu kapalı gözkapaklarının arasından fark etti, sisin artık dağıldığını biliyordu.

Veranda karanlık ve soğuk olunca lambrili odada konuşuyorlardı, kadın da not alıp sesini kaydediyordu. Adam bazı sabahlar neredeyse hiç konuşmuyordu, ama bazılarında canı konuşmak istiyordu, kadının yaktığı ateşin karşısına oturdular, çevrelerinde ev ölüydü.

“Burada olmak bana geldi. Anla birlikteyim, ânı terk edeceğim. Sandalyeyi, masayı, duvarı, hepsini bu an için, an içinde. Bana geldi. Buraya ve yanıma. Andan ayrıldım, ayrılıyorum, ayrılmak üzereyim. Andan ana ayrılacağım.”

Kadın bunu nasıl adlandıracağını bilemedi. Buna şarkı söylemek dedi. Adam bir süre buna devam etti, döndü do-laştı aynı şeyleri söyledi, bu bir şarkıydı, bir ezgi. Kadın ona meyletti. Bu, onun esinlenmeyle uzaktan yakından alakası olmadığını gösteren bir düzeydi. Kadın kendisini bilinçli düşünmenin dışına çıkarıp neredeyse denetlenemez bir şeye doğru sürükleyen bir hafifleme hissetti bedeninde. Adamın sesine meyletti, gülerek. Onunla birlikte söylemek, zamanın veya sözcüklerin veya şeylerin içine girip çıkmak, o ne yapıyorsa onu yapmak istiyordu, ama gülmekten başka bir şey yapamadı.

“Geliyorum ve gidiyorum, ayrılıyorum. Gideceğim ve geleceğim. Ayrılmak geldi bana. Hepimiz, ama hepimiz, ma-mafih hepimiz ayrılacağız. Çünkü ben buradayım ve neredeyim. Ve ben gideceğim veya gitmeyeceğim veya asla git-

meyeceğim. Göreceğimi gördüm. Olmam gereken yerdeysen eğer. Çünkü hiçbir şey arama gidemez.”

Kadın gülüyordu, ama adam gülmüyordu. Sözler bitimsizce ağzından çıkıyordu ve bu bir şizofren konuşması veya Tanrı'nın şokuna uğramış çarpınan bedenlerin haykırışı değildi. Adam yüzü solgun ve sakın duruyordu. Kadın onu seyretti. Tam anlamıyla bir şarkıydı söylediği, şeffaf, yoksa ona bir şeyler mi söylüyordu? Onu dikkatle dinlemesini engelleyecek bir sevinç vardı içinde. Ona kendisi gibi biri olmanın, onunki gibi bir beden ve zihin içinde yaşamının nasıl bir şey olduğunu mu söylemek istiyordu? Bunu duymaya çalıştı, ama duyamadı. Sözler adamın ağzından duyumsal ve boş dökülüyordu ve kadın onun kendisiyle birlikte gülmesini istiyordu, kendinden geçmiş olan kendisi gibi yapmasını istiyordu. İşte konu bu, evet, gerçek eğlencenin heyecanı bu. Ve ucunda biraz dehşet veya inanmanın korkusu, benliğin yer değiştirışı var, ama konu bu işte, esrikliğe, sözcüğün eski, derin anlamına giriş bu, gözlerin kafatasının içinde yukarı bakıyor.

“An nedir? An demiştin. Bunun senin için ne anlama geldiğini söyle bana. Bana ânı göster.”

“Alete konuş,” dedi adam.

“Neler biliyorsun? Rey kim? Onunla konuştun mu? Onunla hiç konuştun mu? Rey derken kimden bahsettiğimi anlıyor musun? Benim adım Lauren. Rey kim? Bir adam. Şu boyda. Bak. Şu boyda. Bu kadar uzun. Ve bir bıyık. Üst dudağının üzerinde saç olan bir adam. Bana bak hop. Ne kadar uzunmuş? Bu kadar. Üst dudağının üzerinde fırça gibi saçı olan bir adam. Ama sonra bıyığını kesti.”

Bıyığını kesmişti. Bunu şimdi hatırlamıştı.

Kadın göz ucuyla bir şeyler gördü. Başını çevirdi, hiçbir şey yoktu orada. Telefon çalıyordu. Bir göz doktoruna görünmeye karar verdi, çünkü birçok kez veya bir ya da iki kez bir şeyler gördüğünü zannetmişti, sağ gözünün ucuyla, göz mütehassısı da olabilirdi, sonradan buna boş verecekti. Telefon çalıyordu. Ahizeyi kaldırdı ve birilerinin konuşmasını bekledi.

Bedenini zımparalamanın zamanı gelmişti. Ayaklarının altı için süngertaşı kullanıyordu, ayaklarının şiş yerlerini, topuklarını dairesel hareketlerle zımparladı, sonra iyice sabunladı ve bacağına kıvrıp ayağını tekrar eline aldı. Elinde ayak tutmaktan hoşlanıyordu. Ayağındaki tek nasırı sabırla tıraşladı, bu işlemi günlerce erteliyordu, kendini bu işe iyice verdi, bedeni bir yoğunlaşma bütünselliği içinde büküldü, çocukluk yıllarına uzanan bir çizginin varlığına işaret eden kendi kendisiyle ciddi bir ilgilenme.

Tırnak eğeleri ve törpüleri vardı, envai çeşit makası, saç makası, kısaltma ve söküp atma fiillerini etkinleştiren kremleri vardı. El ve ayak parmaklarını inceledi. Parmağını daha iyi incelemek için onu izole etmenin bir yöntemini biliyordu, bunun için bir büyüteçle koyu renkli bir karton kullanıyordu, şeytantırnakları, ölü deri parçaları ve kırpıntıları uçuşuyor, tırnak, tırnak zerreleri havaya fırlıyordu.

Bunu tekrar yapıyor olmak güzeldi.

Belki de bu adam dünyanın hakikatine karşı savunmasızdır.

Hangi hakikat? diye düşündü, Hangi hakikat?

Zaman geçmek durumunda, diye düşündü. Belki de adam başka bir boyutta yaşıyor. Ortada basit ve karşı konulmaz bir zaman türü var, ortaya konmuş, ortaya çıkmayan ve o bu konumu yeniden kavramasını sağlayacak, doğuştan gelen yetenekten yoksun.

Ne yeteneği?

Zamanın varlığını tekrar tekrar hatırlatacak bölümlerden, adlarla, tarihlerle ve ayrımlarla geçen, akan, var olan -dünya var, var olmak zorunda, çünkü onu hissediyoruz- bölümlerden oluştuğunu tasavvur etmesi için yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Adamın geleceği adsız. Geleceği bir şekilde bugünle eş zamanlı. Birinden öncesi veya sonrası yok, ikisi de aynı dercede ulaşılabilir, belki, sadece zihninde olsa bile.

Doğa yasaları, diye düşündü, gerçekte, pratikte asla var olmayan şeylerin olmasına izin verir.

Belki de vardır.

Ama yoktur.

Ama olabilir de. Sadece zihninde olsa bile, diye düşündü.

Kadın sıkıcı, hafif akşam yemeklerini loş ışıktaki yedi, çabucak, geçirivererek. Bazen adam ortada görünmedi, bazen ortaya çıktı ama bir şey yemedi, bir keresinde ise altı veya yedi saat yok oldu ve kadın evin her tarafında onu aradı, sonra karanlıkta park yoluna çıktı, ağaçlara el fenerini tutarak sakın bir sesle, "Neredesin?" diye seslendi.

İçeride elinde laf olsun diye tuttuğu bir kitapla oturdu ve düşündü, düşünmedi, her kadın gibi aklına en kötü şeyleri getirdi.

Sonra adam yan yan yürüyerek odaya girdi, kendine özgü bir sallanmayla, gibi gibi yaparak. Kadın onun arkalıgı yüksek bir koltuğa yerleşmeye çalışışını izledi ve belli bir

rahatlama hissetti, kendisini elinde kitap olan o heyecansız kadından ayıran bir tür bedensel bir hafifleme.

Kadın birden karşısına çıkan bir adamı düşündü. Şimdi burada olan adamı değil. Başka bir adamı. Önemli bir şey değildi bu, kahvaltı ederken aklına gelmişti, birden ortaya çıkan bir adam, tıpkı filmlerdeki gibi, alttan çekilmiş. Çekilmiş değil, fotoğraflanmış. Fotoğrafta değil, bir sinema filminde, uzun görünecek şekilde alttan görüntülenmiş. Böyle bir görüntü şoke eder insanı, kapıda birden beliren bir adamın görüntüsü, etki yaratmak, ona tehditkâr bir hava vermek için şu şu şekillerde ışıklandırılmış veya park yolunda arabadan inerken birden karşısına çıkan iriyarı bir adamın görüntüsü. Bu dış dünyanın şokudur, tecavüzün darbesi, sersemleticiliği ve bu an kendi kendine yeten koşullarda münzevi hayatı yaşayan iki insana son derece tehditkâr gelebilecek bir ana dönüşür. Bu adamın evin sahibi olduğu ortaya çıkıyor, adam iriyarı biri, daha etkileyici olsun diye, yaşlı ama zinde veya çok da yaşlı değil ve daha sonra buraya Bay Tuttle hakkında konuşmak için geldiği anlaşıyor.

Kadın kendini bu sahnede gördü, park yolunda, adamı dinlerken. Bu gelip geçici bir şeydi, kendi kendine anlattığı veya sahnelediği, üzerinde durulmayacak bir hikâye. Adam ona Bay Tuttle'ın, artık adı her neyse, akrabası, kuzeninin kuzeni olduğunu, yo çok sevdiği kız kardeşinin oğlu olduğunu, bu daha iyi, söylüyor ve hayatının büyük bir kısmını hastalığına tanı konmamış veya beyni hasar görmüş, daha güzel, bir halde bu evde yaşadığını, ona adamın, biraz pejmürde, biraz dağınık, ama çoğunlukla üzgün, ailevi bir üzüntü içindeki ev sahibinin kiraladığı ve yarım gün çalışan bir hemşirenin baktığını, ev sahibiyle karısı Alma'nın ço-

cukları büyüyüp de kendi ailelerini kurmaya başlayınca başka bir yere taşınmak durumunda kaldığını, bu eski, bir tarafa yatmış kütük evi, aile ocaklarını ve evlerini kiraya vermeye karar verdiklerini, belki daha sonra satmayı düşündüklerini ve Bay Tuttle'ı, ki gerçek adı bu konuşmada hiç geçmiyor, çeşitli hastalıklardan mustarip insanlara hizmet veren, buradan yüz mil ilerde, tahmin edilemeyecek kadar kötü durumda olan insanlara hizmet veren bir kliniğe yatırdıklarını, klinikten kaçtığını duyduklarında bu evin yolunu bulabileceğini hiç akıllarına getirmediklerini, ancak şimdi akıl ettiklerini açıklıyor. Bunu daha yeni anlamışlar ve işte ev sahibi şimdi burada, sorular soruyor.

Hayalinde tıpkı ev sahibi gibi o da Bay Tuttle'a kayıp köpek muamelesi yapmaktan kaçınıyor, vicdanı el vermediği için falan, hikâye de burada aşağı yukarı böyle bitti, kahvaltıda, park yolunda ev sahibi ile kiracı eve dalgın dalgın bakarken.

Alma adı uydurmaydı. Son derece inandırıcı görünüyordu. Her şey inandırıcıydı, kayıp köpek meselesi bile ve bu sahnenin asıl güzel yanı kadının onu atlatmaya veya ona yardımcı olmaya çalışması noktasına kadar uzamaması, birden sona ermesi, bunun gibi.

Kadın dışarıda dolaştı, burada neler olduğunu hissedererek, her taraf gökyüzü ve ışıkla kaplıydı, toprak yolun ilerisinde, yarım mil kadar ilerisinde bulunan karargâhlardan birinden çekiç sesleri geliyordu, rüzgârda sesler daha zarif geliyordu insanın kulağına, nesnelerin berraklığı adımlarını nasıl da derinleştirebiliyordu insanın, insana yakalayıp kavrayabileceği şeyler sunuyordu, sonra çekiç sesleri sustu. Yürüdü ve düşündü. Kuşsuz sabahlardan biriydi. Yemliklerin civarında sessizlik asılıydı, bir boşluk, derinliklerde hapsolmuş.

Eve girince ilk dikkatini çeken şey, adamın onun için satın almış olduğu rahat, bağcıklı, yumuşak tabanlı ayakkabıları giydiğiydi, bunu gördüğüne memnun oldu.

Lambrili odada oturdular, teyp aralarındaki sehpanın üzerindeydi.

Ona ayakkabılarını bağlamasını kim öğretti acaba?

Adam kadına bakıyordu. Ona bakıyor gibiydi, ama muhtemelen bakmıyordu. Kadın onun gözlerinin araştırabilecek ve nesneleri şekillendirecek yetenekte olduğunu sanmıyordu. Normal bir göz gibi değildi en azından. Gözün nesneleri şekillendirdiği, işleminden geçirdiği ve boyadığı düşünülür. Göz bize inanmak istediğimiz hikâyeler anlatır.

“Sonra bana gelince.”

“Ne?”

“En fazla şey. Günler evet yıllar.”

“Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun? Günün. Yılın. Yoksa beni bu sözcükleri kullanırken mi duydun?”

“Bir şeyler söyle.”

“Bir şeyler söyle.”

“Gelincenin içine.”

“Gelincenin içine. Ne?” dedi kadın.

“Ayrılmanın içine ayrıl.”

“Kim ayrılıyor?”

“Bu evet bunu sen söylemiştin.”

“Ben ne söylemişim?”

Kadın ona hiçbir zaman adıyla hitap etmediğini fark etti. Onun adını sadece yalnızken, teybe konuşurken kullanıyordu. Çünkü, elbette, kabul et bunu – bu isim şirin ve havalı.

“Elleme,” dedi adam pek kendisine ait olmayan bir sesle. “Sonra temizlerim.”

Sonra sessizliğe gömüldü. Evet gömüldü. Gözlerini aşağıya indirdi, hareketlerini eğer doğru okuduysa, neşesi kaçmış bir ifadeyle. Kadın bir çocuk şarkısı söyledi, Fransızca.

Bir mısrasını söyletmeye çalıştı ona, o da bir çaba gösterdi, insanın içine işleyen ümitsiz bir çaba ve kadın kendini bu sahneyi zihninde birilerine, ki bu Mariella olabilir, ama olmayabilir de, açıklarken buldu, sanki adam bir yerde bulunmuş bir sanat eseriymiş de o ve aklındaki kişi aralarında onun ne işe yarayabileceğini tartışıyordu.

Öğleden sonraları nasıl da hızla akıp geçiyordu, günün son ışığı koyun karşısındaki tepelerin içine, çevresindeki her şeyin içine, ağaçların, toprağın ve ayaklarının altındaki basılmış pas kahverengisi ve altın sarısı yaprakların içine süzüldü, bir ara bir kaz sürüsü geçti sessizce omzunun üstünden, dünyanın aşağısına, gizli gecelerine doğru uçarak.

Rey'i Bay Tuttle'ın sınırları boyunca düşünmeden özle-yemeyeceğini, onun yokluğunu, Rey'in boşluğunu kavrayamayacağını anlamaya başladı.

Çalmakta olan telefonun ahizesini kaldırdıktan sonra arayan kişinin konuşmasını bekledi ve akli karışmış mole-küllerin sükûnetinde küçük, hınzırca bir tatmin duydu.

Adamı berrak bir gecede dışarı çıkardı ve parmağıyla bir yıldız kümesini çizdi ona. Gece semasına bakmayalı epey olmuştu, nefesleri soğuk havada dumanlı çıkıyordu. Adamı karşısına aldı, onun ellerini kendi ceketinin ceplerine soktu ve yüzüne sözcükler üfleyerek tekrarlattı ona.

“Ayışığının sözcüğü ayışığıdır,” dedi adam.

Kadın mutlu oldu. Kurduğu cümle mantıksal açıdan karmaşıktı, tuhaf bir çekiciliği vardı, dolaylılığı güzeldi ve doğruydum – belki hiç de o kadar dolaylı değildi, olabildiğince doğrudandı.

Ona yüzüne karşı söyleyebileceği bir isim bulmalıydı.

Onun iç içe geçmiş gerçekliklerin içinde yaşadığı fikrini ilginç buluyordu.

Birçok şey ilginçtir, aptal, ama doğrunun yanından bile geçmez bunlar.

Kendine teyp için pil alması gerektiğini hatırlattı.

Düşünmeyi severdi. Ne düşünmeyi severdi? Aptal bir gün yaşıyordu, bunun için sisi suçlamak geldi içinden.

Belki nesnel bir dünyayı, geleceğe ilişkin yönü duygusundan yoksun olduğu halde zaman-mekân açıklamalarının en derinini deneyimlerken ayağı takılıyordu, düşüyordu, düşüyordu buraya uygun bir sözcükse eğer –onun deneyimlerinin, herkesin deneyimlerinin, güneş yüzü görmüş standart olaylar kronolojisinin kucağına düşüyordu.

Bir uzaylıyı kaçırان ilk insan ben miyim acaba?

Sis loştu, sahile doğru bronz renkte alçak daireler biçimindeydi, ama karşidan bakınca amip kasvetliğinde beraberinde ne varsa her şeyi götürerek biçimini kaybediyordu.

Dünyada güvende olmak için yarattığımızın dışında ardışık bir düzen yoksa eğer, o zaman mümkün olabilir belki, ne, bir isimsiz durumdan diğerine geçmek, bunun mümkün olmadığı açıkça ortada olmaması dışında.

Kendine pil alması gerektiğini hatırlattı. Hatırlamasını söyledi kendine.

Sözcükleri unuttuğun, yere bir şeyler düşürdüğün ve odaya ne için geldiğini merak ettiğin günlerden bir gündü, merak ediyordun, çünkü bir amaç için buradasın ve kendi kendine er veya geç hatırlayacağını, çünkü buraya geldiğinde her zaman hatırladığını söylemek zorundasın.

Mesele bir şekilde iletilir.

Koltuk altlarındaki ve bacaklarındaki tüyleri aldı. Tüyler soğuk bir cızırtıyla söküldü derisinden. Tüy dökücü kremi vardı, tesirli, doktor tavsiyesiyle alınmış, tüylerini aldıktan sonra pul pul ve küçük yuvarlak kapsüller şeklinde dökülen

deri parçalarını gidermek için krem sürdü, bu kapsül şeklindeki deri parçalarını parmaklarının arasında tutup hiç de marazi sayılmayacak bir biçimde bunları içinde ölmüş bir Şeylerin hücreleri olduğunu hayal etmeyi severdi.

Dirsek ve dizlerini sert fırçayla fırçaladı. Dirsek ve dizlerinin acımasını istiyordu.

Banyo lifi ve portakal çubuğu almak için Tanca'ya gitmesi gerekmiyordu. Hepsi alışveriş merkezlerinde, st raflarda vardı, yüz fırçalarını, tıraş bıçaklarını ve çalı sprgelelerini de buralarda bulmak mümkündü. Onun iőı buydu, tüm eski görünüő ve yüklerinden kurtulmak ve yazısız bir hale gelmek, eskiyi hatırlatacak her Şeyi silinmiő bir yaz-boz bedeni haline gelmek.

Ten rengini değiştirmek için hemen her yerine sürdüğü bir fondteni vardı. Başından bir tutam sa kesti, sonra biraz daha fazla. Kaba bir iőtı yaptığı, saçının rengini açtığında acımasızlığın sınırlarına dayandı. Aynada klasik anlamda görülmeyecek, görmeye alıştığın, tanıdık etkiler sızdıran, her umumi tuvalette sabit olan gece hayaletinden farklı birini görmek istiyordu.

Sabun kalıntılarından, yağlardan ve gizli kirlerden arınmak için astrenjan kullandı. Gerekli yerlere yapıştırap çektiğinde folikül ve gözeneklerdeki kepek benzeri pislikleri çıkaran plastik Őeritler vardı.

Bu yağlı salgılar gizli bir sistem, ilginç, beden kozmozunun beze olayları, küçük iltihaplar ve patlamalar, sıkıştırılmış yağlar, tuz ve ter, insanın bedeninden bir Şeyleri dışarı atması nasıl da mükemmele yakın bir zevkti.

Rey ayrılmadan önce onun için aldığı kas gevşetici merhemi buldu ve onu sırf kullanmış olmak için kullandı.

* * *

Kadın ayakta adama bakıyordu, bir odada iki beden. Adam gözetlendiği için gerilemiş, içine kapanmış gibiydi, ama rahatsız olduğu için değil, diye düşündü kadın, eşzamanlı, olaydan bağımsız bir şekilde, bedeninin işleyişini belirleyen yasaların etkisiyle yapılmış bir hareket bu. Kadın ellerini adamın omzuna koydu ve gözlerinin içine baktı. Düşündü, İnsanlar acaba ilk ne zaman birbirlerinin gözlerinin içine bakmaya başladılar? O bunu yapıyordu, araştırmacı bir tavırla, mutfakta Bay Tuttle'la birlikte ayakta dururken.

Elleme, sonra temizlerim.

Adamın gözleri çakırdı, ama bunun ne önemi vardı ki. Gözleri çakır olmanın ötesindeydi, yumuşak, sakın ve endişesizdiler. Kadın baktı. Devamlı bakıyordu. Bakmaya doyamıyordu. Gözleri bu keskin ışıktaki solgun çakır, sarımtırak görünüyordu ve huzursuz olduğuna dair hiçbir belirti yoktu.

Adamın yüzünü ellerinin içine aldı, dosdoğru ona baktı. Düşünen bir yaratık kendisi gibi bir başkasının gözlerinin içine ilk kez baktığında nasıl bir anlam çıkarmıştı bundan? Böyle bir şeyin gerçekleşmesi için yüz bin yıl mı geçmesi gerekmişti, yoksa insanların yaptıkları ilk şey miydi, aşkınlara, onları yücelten, modernleştiren, ruhlarımızın içinde yalnız olduğumuzu gösteren bu bakış?

“Neden acaba sana, senin bana olduğundan daha yakın durduğumu düşünüyorum?” dedi kadın.

Komik olmaya çalışmıyordu. Bu doğrudu, hayali bir paradokstu. Sonra tatlı tatlı ve bebek gibi konuşarak komik olmaya çalıştı, ama kısa bir süre sonra kendini aptal gibi hissetti ve bunları yapmaktan vazgeçti.

Adam kahvaltı etti veya etmedi, kahvaltılıkların çoğuna elini sürmedi. Sonra mutfak ile dinlenme yerine açılan uzun

koridor arasındaki kapı aralığında ayakta durdu. Kadın masada oturdu, onu bekledi. Adam kadının ötesine baktı veya kadının içinden geçip öteye giden bir bakış baktı, kadın nelerin geleceğini anlamıştı.

“Nereye gidiyorsun,” dedi adam.

“Biraz kasabaya ineceğim,” dedi adam.

“Ama ihtiyacımız olan bir şey yok ki. Olursa da ben alırım. Ne alınması gerektiğini biliyorum. Şeye ihtiyacımız var, ne deniyordu ona. Temizleme tozu,” dedi adam.

“Ne?” dedi adam.

Kadın hemen anlamıştı, hatta o konuşmadan önce. Tam olarak bilememişti, ama ondaki değişimi sezinlemiş, hissetmişti. Kadının çayı kupasının içinde tütüyordu. Kadın masada oturdu ve onu seyretti, sonra ilk karşılıklı elektriklenmede kesinlikle emin oldu, çünkü ses, sesler onun değildi.

“Ama şu anda ihtiyacımız yok. Gittiğimde alırım. Ajax. O markadan değil mi. Şu anda temizlenecek bir şey yok.”

Kadın dinledi ve kendi sesini tanıdı. Ne zaman. Söylemişti bu şeyleri.

“Ajax, Telamon’un oğlu zannedersen, eğer Troya Savaşıyla ilgili bilgilerimde bir hata yoksa, belki gazete de gerekecek, çünkü eskisi çok kuru ve kahraman savaşçı, çok uzak mesafelerden mızrak atabiliyordu, tuvalet deterjanı da alsak iyi olur.”

Haftalar önce ne söylediğini hatırlıyor musun, evet, sana tekrar söylenirse ve evet, söylediğin son şey buysa, son şeylerden biri, sevdiğin, ondan sonra da bir daha asla görmediğin kişiye. Arabaya binip gitmeden önce, keşke bilebilseydi, ta New York’a kadar gitmeden önce ona bunları söylemişti.

“Arabayla dolaşıp geleceğim. O kadar. Toyota’yı alıyorum,” demişti, “anahtarlarımı bulabilirsem tabii,” demişti.

Kapı aralığındaki adam bunları söyledi, küçük ve zayıf, darbe yemiş gibi bir görüntü içindeki adam. Bu bir hatırlama anına benzemiyordu. Rey'in sesiydi tamam, kocasının ses perdesinden çıkana benzer bir sestiydi, ama adamın bunları hatırladığını düşünmedi. Bu şimdi oluyor. Böyle düşündü kadın. Onun konuşurkenki zorlanışını izledi ve bunun bir şekilde şimdi, onun çehresinde, onun kırık zamanında meydana geldiğini, kendisinin Rey'le konuşmuş olduğu şeyleri kendine engel olamayarak naklettiğini düşündü.

"Dışarı çıkıp yürüsene. Güzel bir gün. Arabayı, anahtarları bırak," dedi adam.

"Arabada. Tabii. Anahtarlar. Nerede olabilir ki başka? Tamam işte. Sana nasıl söyleyeyim? Hep böyle olur zaten," dedi adam.

Adam kapı aralığında ayaktaydı, gözlerini kırıştırıyordu. Rey şimdi bu adamın zihninde, ağzında, bedeninde ve sikinde hayatta. Kadının teni elektriklendi. Kendini adama doğru emeklerken gördü, görüyor. Görüntüsü gözlerinin önündeydi. Odayı emekleyerek geçiyor ve bu ona gerçek gibi geliyor. Bir şeylerin içinde koptuğunu, hafifçe yerinden oynadığını hissediyor ve onu kendisiyle beraber yere yatırmaya çalışıyor veya onun üzerine veya içine emekliyor, içinde eriyor veya yüzükoyun yere yatıyor ve kendini yukarıdan yerde hıçkırığa hıçkırığa ağlarken seyrediyor.

Merheminin kokusunu duyuyor, kas gevşeticisinin kokusunu ve adam konuştukça konuşuyor.

ALTINCI BÖLÜM

,

Üzerinde karışık halde kâğıtların durduğu masanın önündesin ve yere bir şey düşürüyorsun. Ama farkında değilsin. Farkına varman bir-iki saniye alıyor, o zaman bile yere bir şeyin düşmesini, bedenini çevreleyen kalabalık mekânda meydana gelen şekilsiz bir ses bozukluğu olarak algılıyorsun. Ama yere bir şey düşürdüğünü anlar anlamaz o şeyin yere çarptığını duyuyorsun, gecikmeli olarak. Ses muazzam bir mesafeler ağından geliyor. O şeyin düştüğünü duyuyor ve aynı anda onun ne olduğunu biliyorsun, aşağı yukarı ve bu şey bir kâğıt tutacağı. Bunu yere düşüncü çıkardığı ses-ten ve aklına gelen böyle bir düşüşün anısından, daha önce elinden böyle bir şeyi düşürüşünden veya atacın tuttuğu kâ-

ğitların köşesinden kurtulup yere düşüşünden biliyorsun. Kâğıtların köşesinden kurtulup yere düşmüş. Şimdi onu yere düşürdüğünü bildiğin için olayın nasıl meydana geldiğini hatırlıyorsun veya yarı yarıya hatırlıyorsun veya olayı görür gibi oluyorsun veya onun gibi şeyler işte. Kâğıt tutacağı önce bir ucu sonra diğer ucu olmak üzere yere çarpıyor, hafifçe ve ağırlıksız, onu tarif edecek uygun bir sözcüğü olmayan bir sesle, yere düşen bir kâğıt tutacağının çıkardığı bir sesle, ama onu yerden almak üzere eğildiğinde orada değil.

O gece kadın adamın odasının kapısında durdu ve inlemelerini dinledi. Ses bir dizi zayıf hıçkırıktan, kuru, tek tip, kesik kesik hıçkırıktan oluşuyordu bu inlemeler ve hafif bir yankısı, inişli çıkışlı bir tekrarı vardı ve sözcükleri, kadının veya herhangi birinin sözcüklerini bir kenara iten bir keder taşıyordu içinde.

Kadın bu inlemelerin ne anlama geldiğini anlayamadı. Elbette anlıyordu. Onun koruyucu bir yüzeyi yoktu. Tek başınaydı ve doğaçlama yapabilecek, taklit yapacak durumda değildi. Kadın adamın yatağına gitti, oturdu, ona dokunuşlar ve rahatlatıcı sesler sundu, gecenin yumuşatıcılarını.

Adam korkmuştu. Ne kadar da basit ve doğruydı. Kadın ona şefkat göstermeye, onu korkusundan uzaklaştırmaya çalıştı. Adam burada, dünyanın iniltisinin içindeydi. Bu inilleyen bir yüzdü, katı, adeta-olmayan şeylerin yüzü.

Ama kadın bunu nasıl bilebilirdi ki? Bilemezdi.

Belki de adam sadece rahatsızlık geçiriyordu, her zamankinden farklı bir biçimde tahtası eksikti. Sanki her zaman tahtası eksik değilmiş gibi. Başka seslerde yaşamaya çalışan tahtası eksik biri.

Adam ince bir battaniyenin altında kıvrılmış yatıyordu. Kadın battaniyeyi açtı ve adamın üzerine yattı. Onu avut-

mak zorundasın. Kadın adamın yüzünü, boynunu öptü ve bedenini ovarak onu ısıttı. Elini adamın şortunun içine soktu ve onunla birlikte nefes alıp vermeye, ona kısa, iniltili nefes alıp verdirmeye çalıştı. Korktuklarında bunu yaparsın.

Kadın bir kuş gördüğünü zannetti. Göz ucuyla bir şeyin, tuhaf, kuşa benzer bir şeyin pencerenin önünden geçtiğini gördü, ama belki de kuş değildi. Baktı, kuştı, uçuş hattı tam anlamıyla dikey, çizgili kahverengi bedeni yataydı, kanatlarını sakince çırpıyordu, bir serçe, havada süzülüyordu, yükseldikçe yükseliyordu, sonra birden yok oldu.

Genellikle bir şeyi sonradan görüyordu, çünkü önce ne gördüğünü bilmiyordu ve o hayali ânı tekrar yaratması, tıpkı bir hikâyede yer alan bir satırmış gibi yazması gerekiyordu, belki serçe değil de daha küçük bir kuştı, kahverengi değil de griydi, çizgili değil de benekliydi, ama sinekkuşu kadar da küçük değildi ve aynı şey tekrar etmeyince ne gördüğünden nasıl emin olabilirdi, o zaman bile, diye düşündü, o zaman bile nasıl.

Bu doğru değildi, çünkü doğru olamazdı. Rey bu adamın bilincinde veya onun fiil kiplerinde, onun hareket konuşma sürekliliğinde yaşamıyordu.

Güzel sözcük. Anlamı ne?

Bunun sürekli bir şeyi, sürekliliği olan bir bütünü ifade ettiğini ve bir bölümü diğerinden, şunu bundan, şimdiki sonradan ayırmanın tek yolunun gelişigüzel ayrımlar yapmak olduğunu düşündü.

Adam tam da bunu nasıl yapacağını bilmiyordu işte.

Kadın beden alıştırmaları yapıyordu, soğuk zemine çömelmiş kendini kokluyordu.

Adamın bir gerçeklikten diğetine, zaman mevhumundan bağımsız bir şekilde sürüklendiği düşüncesi doğru olamaz. Böyle bir şey mümkün değildir. İnsan zamandan meydana gelmiştir. Senin kim olduğunu söyleyen kuvvettir zaman. Gözlerini kapa ve onu hisset. Senin varlığını belirleyen şeydir zaman.

İşte mesele de bu zaten, adam bir şekilde başka varlık uzantılarına, başka zaman-yaşamlarına süzülüyor, şaşkınlığının ve çektiği ıstırabın bir nedeni de bu.

Bir şekilde. Dildeki en zayıf sözcük. Ve aşağı yukarı. Ve belki. Her zaman belki. Kadın her zaman belkiliyordu.

Kadın yere eğildi, bedeni dik ve sabit, bacakları kalça hizasında, başı arkada, kolları arkada, pelvisi ileri itilmiş.

Kollar serbest.

Sağ elini sağ bacağının hizasında sarkıt, sonra sol elini sol bacağının hizasında.

Her şey pelvisten itibaren geriye doğru akıyor.

Avuç içini topuklarına yerleştir, ellerin ayaklarına kenetlensin.

Zaman önemli olan yegâne hikâyledir. Zaman olayları uzatır ve acı çekmemizi ve acıdan kurtulmamızı, ölümün meydana gelişini görmemizi ve bundan kurtulmamızı mümkün kılar. Ama onun için durum farklı. O zamanın kendisi gibi olduğu, katışıksız ve çıplak, korunaksız olduğu başka bir yapının, başka bir kültürün içinde.

Pozisyonunu bozma.

Her şey pelvisten itibaren geriye, göğse, omuzlara, kollar ve arkaya doğru atılmış öfkeli başa doğru akıyor.

Pozisyonunu bozma, normal nefes alıp ver, sonra anormal alıp vermeye başla.

Tekrar et.

* * *

Öğle üzeri rüzgâr esmeye başladı ve kadın beş saat sonra koridorda yürürken hâlâ pencereleri zangırdatıyordu.

Telefon çalıyordu.

Mutfakta adam su dolu bir bardağı yere düşürdü, kadın benek benek ıslaklığın ahşap zeminde yayılmaya başladığını görünce eliyle adamı durdurdu.

Tiz sesli rüzgâr kadını huzursuz etmiş, önüne gelen her şeyi yok eden kar veya buz yığınlarının elektrik şebekelerini felç ettiği zamanlardakinden daha kötü bir biçimde içine kapanmasına neden olmuştu.

Kadın ateş yaktı, sonra odadan çıktı, duvarların hırıltılı bir hal alan namelerini dinleyerek merdivenlerden yukarı çıktı.

Mutfakta, “Elleme,” dedi kadın.

Evdeki en güzel şeyler mutfaktaki ahşap zeminle merdivendeki meşe korkuluklardı. Sadece sözcükleri söylemek. Sözcükleri düşünmek.

“Elleme,” dedi kadın elini uzatarak, cam parçalarını yerden almaya yeltenmesini engellemek için eliyle onu durdurdu. “Sonra temizlerim.”

Rüzgârda bir şeyler var. Seni güvencesiz bırakıyor, içinden işleniyor, sürekli olarak, çevrendeki her şeyin, yüzlerce girişimin tüm katı malzemelerinin gizli inceliklerini -en derme çatma çürükleri- hissetmene neden oluyor.

Hemen temizledi. Sonraya bırakmadı. Bu an içinde kaçır- mak istemediği bir şeyler vardı.

Çalmakta olan telefonu açtı, Rey’in avukatıydı. Borçlarla ilgili bir meseleydi. Büyük bir borca girmişti Rey. Yükümlülükler ve sorumluluklar vardı. Borç üstüne borç yapmıştı. Bu kendisini iyi hissetmesini sağladı. Evet bu Rey’di. Aldığı haberler hiç de iç açıcı olmayan kendi mali durumunu dü-

şünmeye sevk etmesine rağmen uygulandı. Bu onun tanıdığı Rey'di, başka bir Rey değil. Rey'in bu durumdan haberdar olmadığından emindi veya bunu hayatının ayrılmaz bir parçası olarak gördüğü için bu durumdan haberdar olmanın ondan haberdar olmamanın başka bir biçimi olduğundan emindi. Böyle bir şeyi hatırlaması onun için bir yaz gününü hafifçe öksürdüğünü hatırlaması gibi bir şeydi. Muazzam borçlar, hesap borçları ve uzun zamandır ödenmemiş vergi borçları vardı. Avukat devlet görevlisi havasındaki bir ses tonuyla sayıları geçti. Eş sorumluluğunun gereklerinden, zorluklarından söz etti. Kadın neşeli bir kahkaha attı ve ona iyi şanslar diledi.

O sırada adam yemek yemeyi bıraktı. Kadın onu masaya oturttu ve eliyle besledi. Onu yemeye zorladı, rahat vermedi. Adam bir şeyler yedi, sonra daha az yedi. Kadın ona zorla yedirmeye çalıştı, ama adam yiyeceklerin çoğunu başını geri çekerek, pasif bir biçimde reddetti veya ağzına aldı, ama sonra dışarı çıkardı, yiyecekleri ağzından sarkıtarak veya tükürerek.

Kadın da az yemeye başladı. Ona baktı ve yemek yemek istemedi. Adam sonraki üç gün hiçbir şey yemedi, kadın biraz daha fazla yedi. Bir anlamda çok iyi bir şeydi bu. Kendisinin böyle bir dirayet gösterebileceğini asla düşünmemişti.

Kadın adama baktı. Zavallı piç. Ona ilk anların ve saatlerin yoğunluğuyla baktı, ama kadının bakışında şimdi farklı bir şeyler vardı, ölümcül bir bağlılık neredeyse.

Bazen kadın onu evin içinde takip ediyordu. Onu uyurken seyrediyordu. Sabahları teyp çalışıyordu, sorular ve cevaplar, küçük dersler ve hatırlamalar, tüm bunlar alelade konuşmalara dönüşüyor, sonra da şöyle veya böyle

sessizlikte karar kılınıyordu. Bir keresinde ona tuvalette otururken çorba vermişti. Günler donuk ve monoton geçiyordu.

Nihayet kadın arabaya bindi ve arka yollarda, yangın yollarında, hiç kimsenin gitmediği yerlerde dolaştı, sonra arabayı park edip çayırarda yürüdü, çayırların en yüksek noktasına, tepeye veya bayıra çıktı ve ellerini yüzüne dayayıp bölgeyi taradı, Bay Tuttle'ı aradı.

Uzaktan nasıl görünür acaba, eğri bir mekânda, yürüdüğü gibi yürürken, adımlarını ucu ucuna atarak?

Hemencecik özlediğin biri gibi. Teknik açıdan görebildiğin, ama o bildik yorumlama yöntemleriyle tam olarak aklında tutamadığın biri gibi.

Kendini bilmeyen bir adam gibi.

Gördüğün, sonra da unuttuğun biri gibi. Bunun gibi, birden unuttuğun.

Evde dürbün bulamamıştı, ama bulsa da ne fark ederdi ki. O buralarda değildi. Yine de ışık gözünü almasın diye ellerini şakaklarına siper ederek farklı yerlerden saatlerce taradı gözleriyle.

Böyle bir artık kırılmanlık kendini dünyada tek başına nasıl hissedebilir?

Böyle doğduğu için. Kırılman olduğu için. Yalnız olduğu için.

Veya onu baş aşağı görüyorsun, zihin algılamadan önce gözün gördüğü gibi.

Arabaya atlayıp eve gitti, evin her tarafında dolaştı, odadan odaya, bir kez daha. Merdivenleri çıkacağını, koridoru geçeceğini, üçüncü kata çıkacağını, onu tıpkı onunla ilk karşılaştığı zamanki gibi koridorun ucundaki büyük boş odanın yanındaki küçük yatak odasında iç çamaşırlarıyla yata-

ğın ucunda otururken bulacağını düşündü.

Ama orada değilse orada olmayacağını da biliyordu, bunun bir anlamı varsa tabii. Kapı aralığına birkaç adım kala orada olmayacağını biliyordu, baktı orada değildi. Bunu daha baştan biliyordu.

Koridorlarda dolaşıyordu, onu özleyerek. Tamamen gitmişti, geriye ondan hiçbir şey kalmamıştı, varlığını gösterecek tek bir nefes bile, etrafındaki odalar boş olsa da kadın bedeninin içinde onu orada tutmaya çalışan bir şeyler hissetti.

Telefonla sağlık kurumlarını aramaya başladı, içinde bulunduğu durumun ironisinin farkındaydı, kayıtlı sesleri dinledi, konuşmak istediği bölümün numarasını tuşladı ve bazen yapmacık sesli, ilgisiz tonlu birileriyle konuştu.

Bunun için iki gününü ayırdı. İkinci gün öğleden sonra, güneyde bir saatlik mesafede bulunan küçük bir hastanenin psikiyatri bölümünün yöneticisiyle konuştu, adam ona kendisinin verdiği genel tanımlamaya kabaca uyan birinin önceki gün hastanelerine yatırıldığını, henüz teste tabi tutulmadığını söyledi.

Kadın ayrıntılı bilgi almak için ısrar etmedi. Bu kişinin o olduğuna, bakıldığına, beslendiğine, temiz, güvende ve tıbbi bakım altında olduğuna -nihayet ıstıraptan kurtulduğuna inanmak istiyordu.

Ama neden o olsundu ki? Zihinsel özürlü değildi. Onu ilk bulduğunda neden hemen akıl hastanelerini aramayı düşünmüştü? Deli hareketleri yoktu, sadece konuşma ve algılama güçlüğü çekiyordu o kadar. Neden onda psikotik şeyler olduğunu düşünmüştü hep, kanılarımızı tehdit eden insanların daima deli olduğuna inanılması anlamında değil ama?

Ama o olabilirdi de.

* * *

Kadın ağzına bir şey sokmuştu, küçük, plastik, köşeli bir alet, onu dilinin arkasına bastırdı ve orada birikmiş ne varsa kazıdı, yiyecek artığı, mukoza ve bakteri.

Bu bedeninin doğal işleyişine karşı bir direnç göstermek değildi. Bu onun yaptığı bir şeydi.

Tüm muhtemel gereklilikleri hesapladı. Sonra bunları abarttı. Pratikliklerini yok etti. Yapılması gereken şey bu. Görünür biçimi, dilin baştan aşağı tüm biçimini değiştirmek gerekiyordu. Bir şeyleri şaklıyor, benliğe giden ağızları kapatıyordu, dilin insanın gözünden saklı en arka kısımlarını temizliyordu. Zihin bedenden bunu yapmasını istiyordu.

Bu zorunluydu, çünkü bunu yapmaya ihtiyacı vardı. Bunu zorunlu kılan buydu.

Adamın geleceği inşa halinde değil. Girmeye müsait bir biçimde karşısında.

Bunu teybe almıştı.

Meselenin bu olduğuna inanmak istemedi. Bu kendisinin de geleceğiydi. Bu onun da geleceği.

Teybi birçok kez çalıştırdı.

Hayatınla ölümünün yerli yerine konduğu, senden bu randevuya sadık kalmanı beklediği anlamına gelir bu.

Onun, Elleme. Sonra temizlerim, deyişini dinledi.

Bu hakkında hiçbir şey bilmediğin bir şey.

Sonra, birkaç gün sonra aynı şeyleri kendisi de söylemişti. Adam onunla birlikte mutfaktaydı. Bu onun geleceğiydi, adamın değil.

Zamanla ilgili deneyimlerimizin içinde ne kadar mit inşa ederiz?

Elleme, dedi kadın.

Adam bunun olacağını biliyordu. Bu sözleri söyleyeceğini. Onunla birlikte mutfaktaydı.

Sonra temizlerim.

Kadın kendi geleceğini yaratmak istiyordu, daha önce taslağı çizilmiş bir duruma girmek istemiyordu.

Bir şeyler oluyor. Bu oldu. Bu olacak. İnandığı şey buydu. Bir hikâye, bir bilinç akışı ve ihtimal var. Gelecek geliyor.

Ama ona değil.

Adam dili öğrenmemişti. Dilin zaman ve mekân algılarımızla kesiştiği hayali bir nokta, var olmayan bir yer olmalı, o da bu kesişme yerinde sözcükleri veya tavırları olmayan bir yabancı.

Peki ya kadın ne biliyordu? Hiçbir şey. Zamanın kuralı budur. Zaman hakkında hiçbir şey bilmediğin şeydir.

Kadın teypten adamın muhtemelen kadının kendi sesiyle bunları söyleyişini dinledi.

Ama kadın bunları, çoğunu aklından uydurmuş da olabilirdi pekâlâ. Yoktan var etmek anlamında değil ama. Daha sonra düşünerek, belleğinde yaratmış olabilirdi.

Ama bunları teybe almıştı ve bu oydu, bunları o söylüyordu.

Sonra o da aynı şeyleri söylemişti, ama ne yani. Aynı şeyleri aynı sözcüklerle söylediyse ne olmuştu yani.

Hiçbir anlamı yoktu. İnsanlar aynı şeyleri söylerdi.

Teybe adamın sesini almıştı, bunları söylerken, ama adam bardağı yere düşürdüğünde ne söylediğini yanlış hatırlıyor da olabilirdi. Farklı bir şey söylemiş olabilirdi. Biraz, çok, az veya çok farklı.

Aynı şeyleri söylediyse ne olmuştu yani.

Geçmiş, bugün ve gelecek dile uygun değildir. Zaman varlığın ek yerlerinden açılır. İçinden geçerek seni sen yapar ve biçimlendirir.

Ama o adam gibiyse bunların hiçbiri olmaz.

Bu adam geleceği hatırlayan biri.

Elleme. Sonra temizlerim.

Ama konuyu yöntemli bir biçimde incelersen. Zekânı kullanır, serinkanlılıkla analiz edersen, diye düşündü. Bö-lümlere ayırır inceden inceye araştırırsan.

Konuyu yöntemli bir biçimde incelersen, onun anıları hafızada saklama ve mimik gibi belli uzmanlık alanlarında yetenekli, zihinsel gelişimini tamamlamamış zavallı biri olduğunu, büyük bir evde kapalı kalmış, sürekli dinleyen biri olduğunu fark edersin. ‘

Bunun başka mantıklı izahat tarzı yok.

Bu hiç kimsenin anlamadığı bir şey. Ama seni sen yapıyor ve biçimlendiriyor. O gittiğinden beri geceleri bazen kucağında kitap, gözleri kapalı oturuyor, onun karanlık bir yerlerde olduğunu hissediyordu, bulunduğu yer soğuktı, orası buradan daha kıştı, onu içeri almak istiyordu, kaosunun hüküm sürdüğü alanlarda, tüm o yumuşak köşeli odalarda ve çözölemeyen fiillerde, konuşmasının varoluşunu yerleştirmiş olabileceği bölümlerinde ve Rey’in onun içinde yaşadığı, sözcüğü sözcüğüne, dokunuşu dokunuşuna yeniden hayat bulduğu maddi alan içinde onu tanımaya çalışıyordu, gözlerini açıp kapadı ve gözünü açıp kapayınca kadarlık süre içinde dünyanın değiştiğini düşündü.

‘ Bu adam insani sınırlara tecavüz ediyor.

Bir süre sonra telefona cevap vermemeye başladı, tıpkı oradaki ilk günlerinden itibaren ara sıra yaptığı gibi, telefonu açmaya başladıktan sonra ise başka bir sesle konuştu.

Gözlerinin gece semasına alışması gerekti. Dışarıya çıktı, evden yayılan ışığın izinde yürüyerek evden uzaklaştı. Gökyüzünü uzun bir süre seyretti, buna rağmen gökyüzü yayıldıkça yayılmaya, üzerindeki ışık sisi dağıldıkça dağılmaya,

derinleştikçe derinleşmeye devam etti, katmanlar, kadirler ve ışık yılları ürettikçe üretti, o kadar ulaşılmaz sayıdaydılar ki, birileri birlerle sıfır dizilerini, güç ve tahakkümleri temsil edecek aptalca isimler bulsa iyi olacaktı, çünkü bizi korku ve utançtan ancak çocukluk yıllarında kullanılan yatak dili kurtarabilir.

Önce telefonda kullandığı ses hiç kimseye ait bir ses değildi, genel nötr bir insan sesiydi, ama sonra onun sesini kullanmaya başladı. Bu onun sesiydi, kuru bir boru sesi, delikli bir borudan çıkan sese benzer bir ses, sanki dilinde bir kuş ötüyor gibi.

BEDEN SANATI HAD SAFHADA: YAVAŞ, İHTİYATLI VE İSTIRAPLI

Cambridge, Massachusetts'te bir Arap kahvehanesinin loş üst salonunda oturuyoruz ve Lauren Hartke çılgınlar gibi keçi peyniri salatası yemekle meşgul.

Lokmaları arasında Boston Sanat Merkezi'nde bulunan zindan gibi bir mekânda yarattığı yeni performansı hakkın-da konuşuyor.

Kendini bu olay için baştan aşağı değiştirmiş ve kısa gösterisi bittiği halde hâlâ şey gibi görünüyor, tükenmiş gibi.

Teninin solgun olduğu söylenemez, ama renksiz, kansız ve yaşını göstermiyor. Bir deri bir kemik kalmış, gözleri de biraz dışarı fırlamış gibi. Saçları felaket. Kesilmemiş, doğ-

ranmış adeta ve doğal rengi olan kestanenin yerini şimdi yer yer hafif pembe izlerin görüldüğü kül beyaz bir renk almış.

“Albino” sözcüğünü kullanıp bu kasabada yemek yiyebilir miyim tekrar?

“Bu bir gösteriş. Hepsi bu,” diyor. “Ama gösteriş bir oyuncu için gerekli. Bu boş bir şey. Gösteriş sözcüğünün kökeni de bu. Benim yapmaya ve kurmaya çalıştığım şey de bu.”

Hartke (36) intihar ederek hayatına son veren Rey Robles’la evliydi. Babası Dr. Robert Hartke, emeklilik günlerini Ege’de arkeoloji kazılarında gönüllü çalışarak geçiren bir klasik sanat tarihçisi. Merhum annesi Genevieve Last Milwaukee Senfoni Orkestrası’nda arpçiydi. Hartke’nin Dışişleri Bakanlığı’nda Çin uzmanı olarak çalışan Todd adında bir de ağabeyi var.

“Gösterinin gitmesini istediğim yere gidip gitmediğini bilmiyorum,” diyor. “Bir kısmı hâlâ kafamın içinde, kendi kendine biçimleniyor.”

Beden Zamanı adlı gösteri kasabada üç gece gözlerden ırak sahnelendi, sözlü duyuru dışında hiçbir duyuru yapılmadı, istekli bir seyirci grubu geldi, ancak gelen kişilerin dikkatleri gösteri boyunca hep aynı yoğunlukta değildi. Hartke açıkça seyircisinin zamanın geçtiğini içlerinde, hatta acı çekerek hissetmelerini amaçlamıştı. Kendilerini gösteriye veremeyenler gösterinin yarısında dışarı çıktılar.

Dışarı çıkan bu kişiler gösterinin en iyi kısmını kaçırdılar.

Hartke bedenden (elbette kendi bedeninden) kurtulmaya çalışan bir beden sanatçısı. Bir sanat galerisinin önünde bekleyen bir adam var, sanatçı bir arkadaşı onun kollarına kurşun sıkıyor. Bu sanattır. Her tarafı dövme içinde olan bir adam var, başına diken çelengi geçirmiş. Bu sanattır. Hartke’nin çalışması kendini yücelten veya kendi kendine acı çektiren bir çalışma değil. Rolünü daima başkası olma veya

temel bir kimlik araştırma süreci içinde icra ediyor. Vajinasıyla resim yapan bir kadın var. Bu sanattır. Birbirlerine sürekli artan bir hızla gidip gelerek çiftleşen çıplak bir erkek ve kadın var. Bu sanat, seks ve saldırganlıktır. Kanlı bir kadını çamaşırı giymiş bir erkek var, hamburgerlerden oluşan bir yığına abanıyor. Bu sanat, seks, saldırganlık, kültür eleştirisi ve hakikattir. Penisine çivi sokan bir adam var. Bu sadece hakikattir.

Hartke'nin gösterisi çıplak bir sahnede Noh tiyatrosundaki gibi stilize hareketler yapan yaşlı bir Japon kadınla başlıyor ve yetmiş beş dakika sonra çok zayıf, söz yitimi sorunlu olan çıplak bir adamın bize çaresizce bir şeyler anlatmaya çalışmasıyla sona eriyor.

Üç gösterinin ikisini izledim ve Hartke'nin bedeniyle sesini nasıl değiştirebildiğini bir türlü anlayamadım. Bu konuda sadece genel şeyler söylüyor.

“Beden asla düşmanım olmadı,” diyor. “Bedenimin içinde kendimi hep zinde hissettim. Ona başka bedenlerin yapamadığı şeyler yapmasını öğrettim. Bedenim beni tarafsızca absorbe ediyor. Onu çözümlemeye ve yeniden tasarlamaya çalışıyorum.”

(Özel parantez. Hartke'yle ben eski okul arkadaşız, sürekli beraberdik. Felsefi sohbetler yapardık. Ben ders çalışırdım. O ise master yapacak kadar bilgiliydi, ama sonra okuldan ayrıldı ve Seattle'da bir sokak oyuncularının trupuna katıldı.)

Gösterinin büyük bir bölümüne bir ses eşlik ediyor ve bir telesekreterin robot sesine benzer anonim sesinden standart bir duyuru gerçekleştiriliyor. Bu duyuru sürekli yapılıyor ve performansın görünür dokusuna işlemeye başlıyor.

Telesekreterin sesi özellikle gösterinin orta bölümünü işgal ediyor. Bu bölümde üzerinde yöneticilere özgü bir elbise olan bir kadın elinde dosya çantasıyla kolundaki saate

bakıyor ve taksi durdurmaya çalışıyor. Kadın bir hareketten öteki harekete biçimsel bir geçiş yapıyor (belki de yaşlı Japon kadından esinlenerek). Bu hareketleri birçok kez, sayısız kez tekrarlıyor. Sonra tekrar yapıyor aynı hareketleri, ama bu kez son derece ağır bir çekimde, parmak uçlarında hareket ederek. Bu gösteride kendinizi fiziksel ve zihinsel olarak dengede kalmış hissedebilir, kendinizi hipnotik bir zevk içinde bulabilirsiniz veya kendi saatinize bir göz atıp koridorda yürüyerek gecenin içine karışabilirsiniz.

“Gösterinin çok yavaş ve tekrarlı olduğunu, içinde kayda değer bir şey olmadığını düşünenler olduğunu biliyorum,” diyor Hartke. “Ama belki de içinde kayda değer birçok şey var. Bu gösteriye çok fazla şey kattım. Olduğundan daha ihtiyatlı, hatta daha yavaş, hatta daha uzun olmalıydı. Üç saat bulmalıydı.”

“Neden dört saat olmasın? Neden yedi saat olmasın?”

“Neden sekiz saat olmasın?” diyor.

Gösteri boyunca duvara yansıtılan video görüntüsünü soruyorum ona. Video görüntüsünde seyrek trafikli çift şeritli bir yol var. Görüntünün bir köşesinde zamanı gösteren dijital bir gösterge var.

“Geçmiş ve gelecekle ilgili bir şey,” diyor. “Hangisini bilebileceğimiz ve hangisini bilemeyeceğimiz hakkında.”

“Ama burada ikisini de biliyoruz.”

“İkisini de biliyoruz. İkisini de görüyoruz,” diyor ve başka da bir şey söylemiyor.

Oturuyor ve bekliyorum. Baba ghanouj’umu tırtıklıyorum. Hartke’ye bakıyorum. Baba ghanouj ne ki?

“Belki de buradaki fikir zamanı farklı düşünmek,” diyor bir süre sonra. “Zamanı durdurmak veya yaymak veya içini açmak. Yaşayan bir natürmort yapmak, ama resim olarak değil. Zaman durunca biz de dururuz. Biz durmayız, çıplak kalırız, kendimize olan güvenimizi kaybederiz. Bilmiyorum. Rüyala-

rımızda, ateşimiz yükseldiğinde, uyuşturucu aldığımızda veya depresyonda olduğumuzda. Zaman yavaşlamış veya durmuş gibi gelmez mi bize? Geriye ne kaldı? Geriye kim kaldı?"

Bedenlerin sonuncusu, çıplak adam, anlaşılır dil ve kıldürden mahrumdur. Tuhaf bir biçimde yürür, adeta karanlık bir odada yürür gibi, ama daha yavaş ve jestler eşliğinde. Bize bir şeyler söylemek ister. Sesi işitilir düzeydedir, sesini teypten aralıklarla duyarız, onun sözlerine Hartke play-back yapar.

Bugüne kadar sahnedeki birine bakıp da bu kadar yalnız birini hiç gördüm mü?

Adamın sözlerinin toplamı, bağlamı olmayan bir monologtur. Fiil ve zamirler havada uçuşuyor, sonra ilginç bir şey oluyor. Beden başka bir düzeye geçiyor. Elektriğe kapılmışa benzer bir dizi hareket yapan beden denetimden çıkıyor, müthiş bir biçimde sıçrayıp dönmeye başlıyor. Hartke bedenine sadece çizgi filmlerde gördüğüm türden hareketler yaptırıyor. Bu yaptığı, adamı görünür bir biçimde bir gerçeklikten başkasına sıçratan bir kavrayış.

Gösteri sona ermek üzere.

Derin bir nefes alıyorum ve sormak istemediğim soruyu soruyorum. Sorum Rey Robles'la, kısa süreli evlilikleriyle ve onun intiharının yarattığı şokla ilgili.

Dosdoğru bana bakıyor. Rezilce devam ediyorum, ona Rey'in yemeğe omzunda tekir bir kediyle geldiği, üçümüzün birlikte geçirdiğimiz Roma'daki günü hatırlatıyorum.

Anı gözlerinde canlanıyor ve biraz çöküyor. Masadaki teybi suçlamak istiyorum. On santim boyunda, kırk beş gram ağırlığında, dijital ses kaydı yapan ergonomik bir teyp, bunu yapmama bu şeytan neden oluyor.

Havaya bakıyor.

"Bu gösterinin doğrudan Rey'in başına gelenlerden doğduğunu söyleyebilsem ne kadar basit olurdu. Ama bunu

söyleyemem. Bunun insanların ölüme karşı duruşlarını anlatan bir oyun olduğunu söylesem şık olurdu. Bunu söylemek istiyorum, ama söyleyemem. Bu çok küçük bir gösteri, diğerlerinden ayrı, karmaşık ve bunu söyleyemem, söyleyemem, söyleyemem.”

Sonra beni sandalyeme mıhlayan bir şey yapıyor. Başka bir sese geçiyor. Bu onun sesi, çıplak adamın, dolabınızda ormanda esen rüzgârın sesini duymak kadar ürpertici. Teypten değil, canlı. Play-back değil gerçek. Ses bana konuşuyor ve ben arkadaşımın yüzünü araştırıyorum, ama onu tam olarak göremiyorum. Ne yaptığından emin değilim. Onda erkek cinsel organları olduğuna inanabilirim, oyundaki gibi, protez elbette ve göğüslerini saklaması için ten renginde ve üzerine göğüs kılı serpiştirilmiş bir As bandajı taktığına. Veya bedenini üst kısmını söndürmeye, alt kısmını da şişirmeye alıştırdığına. Ondan beklenir doğrusu.

Dinlenme odasına gideceğini söylüyor. Garson kız elinde hesapla masaya geldikten sonra ancak artık teybi kapatmam gerektiğini fark ediyorum.

Gösteri gücünü Hartke'nin bedeninden alıyor. Zaman zaman kadınlığı öyle gizemli ve güçlü bir biçimde sunuyor ki, her iki cinsiyeti ve bir sürü adsız durumu kapsıyor. Eskiden gençlerin, vaizlerin, sırf yoğurtla beslenen yüz yirmi yaşındaki bir kadının ve hafızalardan hiç silinmeyen hamile bir adamın bedenlerine girmişti. Bu gösteride sergilediği sanat belirsiz, ağır, güç, bazen de ıstırap verici. Ama bu asla inşa edilmiş görüntü ve dekorlardaki ıstırap değil. Bu seninle benimle ilgili. Yalnız öteki olarak başlayan şey tanıdık, hatta kişisel hale geliyor. Bu gösteri, kişiliğimizi prova etmediğimiz zamanlardaki bizle ilgili.

Oturup Hartke'yi bekliyorum, ama geri gelmiyor.

Mariella Chapman

YEDİNCİ BÖLÜM

‘

Park yolunda gördüğün ölü, ölü ve başsız sincabın kıvrılmış bir çuval olduğunu anlıyorsun, ama buna rağmen ona hafif bir dehşetle karışık acıma duygusuyla bakıyor, yanından bu duygular içinde geçiyorsun.

Çünkü burası ıssızdı. Çünkü ağaçlıklı tepelerde ağaçların arasından duman yükseliyordu ve eğreltiotları zamanla kahverengiye çalmaya başlamıştı. Çorak arazilerde sert bir yargı, karanlık semaların altında kavrulmuş toprak gölgele-ri ve kayalıklarda çam ormanının deniz suyuna bulanmış gi-rişinde ant içme ve boyun eğmezliğin katı hali olan eski taş

bir kilise vardı. Çünkü söylediği şeyi söylemişti, yani onun er veya geç tekrar burada olacağını.

Kadının üzerinde yanlılıkla arkasını önüne giydiği kirli bir süveter, bir kazak vardı, orada durdu ve süveteri çıkarıp tekrar giysem mi, yoksa boynunda çok yukarı çıkmış olan süveterin boğaz kısmının rahatsızlığını çeksem mi acaba, diye düşündü. Boğazlı bir kazaktı. Kazağın etiketi boynunu kaşındırdı. Kaşıntı değildi bu, başka bir şeydi, işaret ve ortaparmağını kazağın boğazına soktu, dirsekleri yukarı ve dışarı hareket etti, kararını boş boş düşünerek.

Korkunç bir kış bu, korkunç, dediler.

Ama kadın yine buradaydı işte, evde, tıpkı adamın dediği gibi, kontratın süresi geçmesine rağmen. Tam olarak bunu söylememişti belki. Ama kadın onun söylediklerinden veya anlaşılmaz sözcüklerinden veya berrak veya bulanık anlamlarından bunu çıkarmıştı. Kontratın süresini uzatmıştı, adam burada hangi sözcüğü kullandıysa artık, kadın bunu adamın sözlerini haklı çıkarmak için yaptığını biliyordu, ki bu hareketi muhtemelen var olabilecek bir hakikati geçersiz kılıyordu. Onu burada tutan koşullar değildi veya şaşırtıcı bir tesadüf, sadece adamın söyledikleriydi, ağzından döküldüğünü hayal meyal hatırladığı sözleriydi.

Süveteri üzerinden sıyırdı, sıyırırken eli orada olduğunu sürekli unuttuğu lambaya çarptı, sonra süveteri başından çıkardı, ön yüzünü öne getirdi tıpkı Tayvan'da yapmaya çalıştıkları gibi.

Saatin beş buçuk olduğunu biliyordu, saatine baktı. Saat beş buçuktu.

Adamın nasıl görüldüğünü hatırlayamayınca eğilerek aynaya baktı, karşısındaydı işte, tam olarak değil ama, hayal meyal, belli belirsiz, düşünür gibi bir ifade içinde, diğer aynalardan daha farklı, kederli bir reproduksiyondan

daha farklı aynalar içinde, saate, ışığa ve ayna camının kalitesine, sağın solda solun sağda görünmesine, şu veya bu odaya göre değişiyordu görüntü, çünkü her aynadaki her görüntü sanaldır, kendini göreceğin beklentisi içinde olan bile.

Merdivenleri çıktı, sahanlığa ulaşınca tırabzan babasının topuzunu tuttu. Bu daima yaptığı bir şeydi, çünkü yapması gerekiyordu, meşenin damarlarını, kavisli mahmuzları ve ağacın üzerindeki çentikleri hissetmesi. Tırabzan babası kenger yaprağı motifiyle sütun başlığı gibi oyulmuştu ve evdeki en iyi şeydi, en iyi şeylerden biri demek daha doğru, mutfaktaki ahşap zeminle birlikte.

Yemekten sonra Finlandiya'nın Kotka kentine baktı.

Tam tamına beş gündür burnun uç noktasına gidiyordu arabayla, çünkü ayakta dururken uzun bacaklarıyla biraz tıknaz görünen martılar uçarken bu kayaya çakılı zamanın tümünün eğri taşıyıcıları haline geliyordu, zamanı jeolojiden, bilimden ve zihinden ayırıyor, ona kanat, sürü ve beden veriyor, onu uçma kaslarının, akan kanlarının içine, güçlü vuran kalplerinin, metronom gibi atan kalplerinin içine alıyorlardı, çünkü bugün o şeyin olacağını bildiği gündü.

Kutunun tırtıklı kenarı boyunca yırtarken mumlu kâğıdın çıkardığı sesi dinledi.

Radyatörler tınlamaya başladı, şimdi bilinebilecek bir şeydi bu.

Tabaktaki yemeği yemek üzere masaya oturdu ve aç değilim, diye düşündü. Telefon çalıyordu. Bazen yüksek sesle konuşuyordu, tümüyle gramere uygun bir biçimde. Bunun ne zaman başladığından emin değildi, bir gün veya bir ay önce belki, çünkü ezelden beri oluyormuş gibiydi.

Belki kendini bu gerçekliğe bırakabileceğine, sözcük ve düşüncenin lojistiğini o adamın bir cümleyi söylerken veya

odayı geçerken yaptığı gibi el yordamıyla ilerleyerek ortaya çıkarabileceğine inanıyordu.

Belki başka bir gerçekliğe kaydığımız, ama hatırlayamadığımız, kavranması çok yıkıcı sonuçlar doğurabileceği için hakikati kabullenemediğimiz zamanlar vardı.

İşte şunlar olacak. Zihninde, odalarda ve koridorlarda dolaşarak bu oyunu oynadı bir süre, sonra oyun kesildi.

Yangın yolundan aşağıya yürüdü, A şekilli çatısının tepesinde yükselen yeni boyanmış beyaz haçı ve önünde KORUMA ALTINDA yazan bir tabela bulunan viran binanın önünden geçti.

Tetik biçiminde başlığı olan dezenfektanla banyoyu temizledi. Sonra tetik biçimindeki başlığı başına dayadı, kendini herkesin tek başına yapabileceği şeyi yaparken gördü, ama kişinin bunu yapmaya iten koşullarını düşünmeksizin. am kokulu şişeydi, tetik biçiminde başlığı olan, içinde fayans ve duvar deterjanı bulunan şişeydi, küf yok edicisi ve şişenin başlığını, ağızlığını başına dayamıştı, parmak plastik tetiğe bastı, olayı daha iyi canlandırmak için dilini dışarı çıkarırdı.

Hayatlarında tek başlarına insanlar bunu yapıyor, diye düşündü.

Bir açıdan, birçok açıdan mutluydu, katbekat umutluydu, ona bataklık bitkilerinin adlarını söylediği, sözcükleri hecelediği am ve ladin gövdeleri arasında dolaştığı uzun sabahlardan sonra veya burnun ucundaki dev granit bloklarında emekleyerek uçurumun kenarına gittiği, oradan havanın değişimini, kayalara çarparak yükseklerle fışkıran kaban dalgaların köpüklerini seyrettiği bütün o öğle sonralarından sonra evin tekrar ona gelecek olmasından dolayı, çünkü oraya döndüğünde bunlar olacaktı, merdivenlerden

yukarı çıkacağını, sahanlıkta merdiven babasının başına dokunacağını ve onun zamanı içinde koridorda yürüyeceğini bilerek elini deniz yosunları arasında gezdirecekti.

Kendi kendine anlattığı hikâyeler tam olarak kendine ait gibi görünmüyordu. Bu hikâyelere kendini farkında olmadan öylesine kaptırmıştı ki, adeta derin bir kaynaktan besleniyor gibiydiler, artık her neyse, onu ansızın yakalamış gibiydiler. Bu hikâyeler nereden gelmişti? Gazeteden değil. Bir süredir gazete okumuyordu. Kasabada bir gazeteye bakmıştı, bir süpermarkette, sadece ön sayfasına bakmıştı ve ona tümüyle farklı bir çerçeve gibi gelmişti bu gazete, fotoğraf ve mürekkepten oluşan kaygan bir histeri, çok kolay sevilen ve çok kolay nefret edilen bir dünya, çare önerileri, savaşları ve tipografik hataları içinde son derece güvenilir ve unutulmaya son derece müsait bir dünya.

Süpermarketten çıkarken beyaz saçlı Japon kadının ona doğru geldiğini gördü, kadının üzerinde miflonlu bir ceket vardı ve ellerini saklamıştı. Ellerini sıcak tutmak için kol yenlerinin içine sokmuştu, kadını seyretti, kol yenlerinin içi boş gibiydi, gösteride bunu akıl edemediği için kendine küfretti, çünkü çok ilginç bir şeydi bu, elsiz, kadın hakkında bilmek istediği her şeydi bu ve gösteri için çok uygundu, neden olmadıkları açıklanamayan eller, hareketlerle bir şeyler anlatmak isteyen bir figürün gizemini hayal ederek kendi kendine işkence etti, yarım ışıklandırma, eller yok, yanından geçerken yaşlı kadına yapmacık bir gülümsemeyle güldü.

Neden içine gömülmeyesin? Bırak ölüm seni alt etsin. Ölümün sana hükmetmesine izin ver.

Sevdiğin birinin ölümü seni neden perişan etmesin? Sevdiğin kişileri onlar birden yok olana kadar nasıl sevdiğini bilemezsin. Sonra onların ıstıraplarına ne kadar yakın olduğunu

nu, çoğunlukla kendini nasıl kayırdığını, nasıl sadece ender olarak kalbini savunmasız bıraktığını, ver-ve-al ağlarını nasıl ördüğünü anlarsın.

Gittiği her yere bu fikirleri de götürüyordu. Gözlerinde, zihninde ve bedeninde. Kasabanın kavisli sokaklarını fark etmeden gezdi, aklında bu fikirlerle, sebze, bilgisayar parçaları aldı, kilit, gereç ve cam eşyaların sıralandığı uzun koridorda bir süre bu düşüncelerle oyalandı.

Onun ölümü seni elbiselerini parçalatan bir keder içine neden sokmasın? Onun ölümüne neden alışasın? Veya mahrumiyeti gıdım gıdım tadarak ona teslim olasın? Koridorda yürürken onu ulaşabileceğin bir yere yerleştirmenin bir yolunu bulduğun halde ondan neden vazgeçesin?

Çöktükçe çök, diye düşündü. Bırak seni alt etsin. Seni götürdüğü yere git.

Bazen böyle, kendini güdüleyici bir üslupla düşünüyordu, tam olarak kendisi olmayan birini hedef alarak, başka zamanlarda da başka şekillerde. Yüzleri düşünüyordu, havada asılı tutarak, hatırlayabildiği kadarıyla o kayıp küçük adamın yüzünü, kemikli göz çukurlarının hemen dışında.

Ben Lauren'im. Ama gün geçtikçe daha az, daha az.

Kadın arabadan inerken orada biri vardı. Arabadan tam olarak inmiş sayılmazdı, hâlâ yarısı içerideydi, doğrulmaya başlamıştı, ki park yolunda birden karşısına biri çıktı.

Az kalsın gerisin geri koltuğa düşüyordu. Sarsıcı bir andı. Kafasını kaldırıp adama baktı, iriyarı bir adamdı, orta yaşlı, ona konuşuyordu.

Kadın tam olarak ayağa kalkınca adamın evin yanına park edilmiş arabasını görebildi. Adamı dinledi. Adamın söylediklerini dinlemeye, durumu kavramaya, durumun sınırlarını doğru bir biçimde çizmeye çalıştı.

“Sizi rahatsız etmek istemezdim inanın. Birçok kez telefonla aradım. Açan olmadı. Sizi çok iyi anlıyorum. Buraya o şeylerden uzaklaşmak için geldiniz.”

“Siz niye geldiniz peki?”

Kızgındı şimdi. Adamın karşısına birden çıkışının, tehdit altında olduğu duygusunun etkisi geçmeye başladı. Korku tekrar bedeninin, damarlarında akan kanın ve sinir uçlarının içinde, parmak uçlarının üst kısımlarında erimeye başladı, arabanın kapısını sertçe kapattı, kapıyı sertçe vurdu.

“Evle ilgili bir meseleyi konuşmak için,” dedi adam oralı olmamış gibi bir ses tonuyla. “Ne de olsa burası hâlâ benim evim. Benimle karımın.”

Adam geri adım attı ve çevreyi dolaşıp eve baktı, evi madden konuşmanın içine dahil ederek – onun evini. Şimdi sağına soluna baktığına göre bunun onun evi olduğuna hiç şüphe yoktu.

“Ve benimle konuşmak istediğiniz bir şey var.”

“Evet, tastamam öyle,” dedi adam ve kadının bu anı kavramasından memnun olmuşçasına yüzüne kan doldu adeta.

Bir sessizlik oldu. Adamın biraz sinirli bir havası vardı, belki de yıllar içinde şekillenmiş bir rahatsızlık.

“İçeri davet eden oldu mu?” dedi kadın.

Adam ellerini kaldırdı.

“Şart değil. Aklımdan bile geçmez. Yo, yo, kesinlikle.”

Adam sonra kadının sözlerine güldü. Dayanamadı ve güldü, sarı dişlerini göstererek. Kadın bekledi. Bu durum ilgisini çekmeye başlamıştı. Bir şeylere cuk oturduğunu hissetmeye ve burada içi rahatlamaya başlamıştı, park yolunda, evin sahibiyle birlikte.

“Memnun musunuz evden?”

“Genelde, sanırım, evet.”

“Çünkü eğer bir şey varsa.”

“Yo çok iyi, sanırım. Odalar.”

“Evet.”

“Odalar, odalar.”

Soğuktu. Kadın bu kadar soğuk olması gerekiyor muydu diye düşündü.

“Evet,” dedi adam. “Ailenin malı. Yani, ebediyen. Ama bakım masrafları.”

“Tahmin ederim.”

“Bakım ister, ilgi ister. Geniş bir aile geçmişimiz var, maalesef. Dıdının dıdısı türünden, anlarsınız ya, tekrar tekrar onarım, tekrar tekrar boyama işleri falan. Hep bir şeylerle ilgilenmek gerekiyor.”

Kadın adamın burada karısı Alma’dan ve çocuklarının büyüdüğünden, şimdi başka yerlerde yaşadıklarından söz etmesini bekledi.

“Bir ricamız olacaktı.”

Adamın bedeni gerildi, doğruldu ve büyük bir beklenti içindeymiş gibi bir ifadeyle yan durdu. Kadın adamın bu hareketi içinde, ömür boyu içinde bulunduğu mahcubiyetten ve sıkılganlıktan kendini kurtarmaya çalışan bir adam gördü.

“İzin vereceğinizi umarız.”

Kadın adamı dinledi, sözcükleri aşağı yukarı anladı, adamdan biraz daha hoşlandı ve hafif bir zindelik hissetti içinde, o anın içinde olduğu duygusunu.

“Evet.”

“Çekmeceli bir dolap var da. Yukarıdaki odalardan birinde olacak. Sarılı zannedersem. Muhtemelen şu şişkin örtüler var ya ona sarılı. Belki görmüşsünüzdür. Çünkü taşınmak üzereydi, kargoya verilecekti, sonra bir şekilde, yani bilirsiniz bir şeylerin olacağı varken bazen olmaz. Şık bir dolap, iki parçalı ve bayağı eski.”

Adamın söylemesi gereken şey bu değildi.

“Üst kattaki kullanılmayan odalardan birinde, yorgana sarılı. Şey düşünüyorduk da,” dedi adam.

Kadın adamın suratındaki damar izlerini fark etti, iri yarı bir adam, evet ve kilo aldıkça alıyor, yaşını aldıkça alıyor, derisi gerilmeye, göz çizgileri derinleşmeye başlamış, onun Bay Tuttle hakkında bir şeyler söylemesi gerekiyordu, onun neden evden gittiğini, nereye gittiğini ve onunla ilgili ne varsa her şeyi, meseleyi temize çıkarmak, açıklamak ve çözümlemek için.

“Birini gönderirsek size sıkıntı verir miyiz acaba? Size ulaşmaya çalıştık, kadın da size ulaşmaya çalıştı, emlakçı yani. Eski bir aile yadigârı. Onu tekrar elden geçirip evimizin yatak odasına koymayı düşünüyoruz. Bunu bir süre kendi aramızda konuştuk. Şimdiki evimizi kastediyorum tabii. Gerçi ha o olmuş ha bu fark etmez ya.”

Adam susmaktan korkuyordu, çünkü kadının yüzünde olumlu veya olumsuz bir ifade yoktu ve kendini o sahneden uzaklaştıracakmış gibi duruyordu. Adam geri adım attı ve diğer tarafını döndü kadına, soğukta orada durdular ev sahibi ile kiracı, park yolunda eve dalgın dalgın bakarak.

Kadın onun nasıl görüldüğünü hatırlamaya çalıştı, sonra adını unuttu. Kısa bir şeydi adı. Kısaydı ve onun adı değildi. Bu kadının ona verdiği bir addı.

Sabah gürültüyü duydu.

Saatin yediyi yirmi geçtiğini biliyordu, aşağı yukarı, mutlak saatine baktı. Saat yediyi yirmi geçiyordu.

Bu gürültünün üçüncü kattan gelmediğini hemen anladı. Bu farklı bir gürültüydü, evin yapısı içinde o kadar yüksek değildi, önceki gürültüden daha barizdi.

Odalarda ağır ağır dolaştı, bu şeyin böyle olacağını önceden bilerek, şarkı söyler gibi, bir adamın nameli sesi, onun sesi gibi ve bu şey onu merdivenlerden yukarı çıkardı, elinin kıvrımını tırabzan babasına oturttu. Burada olmak bana

geldi. Çünkü bu mevsimde sahil ıssızdı, çünkü her zaman tırabzan babasına dokunması gerekiyordu.

Sahanlıktan yürüdü, koridora döndü, neler hissettiyse onları hissederek, maruz, açık, kabuksuz denebilecek bir şey, eğer bunun bir anlamı varsa ve her adımında dünyanın farkındaydı.

Nasıl olacağını biliyordu, arabayla garaj ve ambarların dışındaki her saçaklığın altına istiflenip üzerine mavi branda atılmış odunların yakınındaki AZ KULLANILMIŞ tabelalarının önünden geçerken. Eve dönecek, merdivenleri çıkacaktı, U DÖNÜŞÜ ve OTO YEDEK PARÇALARI tabelalarını geçti ve ikinci kattaki koridorda yürüyecekti, şarkı söyler gibi bir hareketle, bir bedeni kendi bedeni haline getirene kadar üstüne oturtmaya çalışarak.

Onu göğsünde ve gırtlığında duyabiliyordu, hipnoz altındaymış gibi konuşurken, odaya açılan, yatak odasına açılan kapıya yaklaştı, odanın tavanı evin yapısına göre yüksek sayılmazdı. Üst kattaki odalarda hiçbir şey yoktu, sadece hareket eden erkeklerin yorganlarına sarılı bir dolap vardı. Onun zamanı buradaydı, ölçüleri veya boyutları veya artık hangi süslü adlarla adlandırmayı düşünüyorsan işte o şeyleri.

Binlerce defa ahmaktı. Kapıya doğru yürüdü, şu ve bu şekillerde ahmaktı, ama kendi odasında değil, OTO YEDEK PARÇALARI ve üzerlerinde çadır beziyle yelken bezi bulunan istiflenmiş odunların yakınındaki AZ KULLANILMIŞ tabelalarının önünden geçti, çünkü gerçek bedeni içinde, saçlarıyla elbiselerindeki sigara kokusuyla Rey'in bozulmadan kaldığı tek yerdi orası.

Nasıl olacağını biliyordu, bunu bir oyun olarak düşünme noktasını aşmıştı, çünkü inancın sınırlarına razı olmayı reddetmişti.

Odaya adımını attığında, daha önce orada olacaktı, şim-

di, geceleyin, soyunurken. Bu bir kendini ana oturtma meselesi, kirli bir süveteri yatağa arkasını dönerek üzerinden çıkardı. Ayakları çıplak, kolunu süveterden çıkarmak için kaldırıyor ve elini yukarıda bir şeye çarpıyor. Tavandan sarkan lambayı hatırlıyor, bu odaya hiç uymayan lambayı, lambanın metal gölgesi sallanıyor, sonra ne göreceğini bilerek dönüp bakıyor.

İşte, üzerinde iç çamaşırları yatağın ucuna oturmuş, günün son sigarasını yakıyor.

Böyle bir şeyi hayal edemiyor musun, gördüğün halde?

Bu olan şey kendini böyle bir şey olduğu için özürler sıralamak zorunda hissedeceğin veya bazı yanlış algılamalara sığınacağın kadar deneyimden uzak bir şey mi?

Gerçeklik karşısında kendini zayıf mı hissediyorsun?

Riski göze al. Gördüklerine ve duyduklarına inan. Bu hayatının kenarlarında bugüne kadar hissettiğin her gizli imanın nabız atışıdır.

Onlar bir odada iki gerçek beden. Bunun böyle olduğunu hissediyor, kapı dikmesinin orada, yarım saniye içinde, buruk bir kalple, dokunan ve okşayan elleri ve ağır ağır açılan ağızları. Pembe, kaygan elinin içinde onun siki kalkıyor. Ağızları dillere, meme uçlarına, parmaklara, her türlü et uzantısına aralık ve -idi, -yor fısıltılarına, gözleri diğerinin ruhuna açılıyor.

Şimdiye kadar çoktan uyumuş, kalkmış ve kahvaltıya inmişlerdi, herkes kendi işiyle meşgul olmuş, sütü bardağa koymuşlar, meyve suyu kutusunu sallamışlar, bir alakarga yemlikten bakmış ve o soya kutusundaki soya tanelerini koklamıştı. Dışarı çıkıp kocasının arabasının yanına gitmesi, arabanın anahtarlarını alması, onları saklaması, onları çekiçle dövmesi, yamyassı etmesi, onları yemesi, onları kemik gibi toprağa gömmesi, yaz sonunda, şiddetli bir fırtına sonrasında, güneşli bir günde, dünyanın en basit şeyiydi.

Ama odaya girmeden önce yüzündeki bakışı hissetti. Bu bakışı biliyordu, yanlış beklentiler frizi.

Bir süre ayakta öylece kalakaldı, bunu düşündü. Odanın köşesinde durdu, koridora tekrar baktı ve çevresindeki ıssızlığı hissetti. İşte tam bu sırada, sırtı kapı dikmesine dayalıyken yere düştü. Dönerek düştü yere, ağır ağır, neredeyse düşsem mi düşmesem mi der gibi ve ağzını *o* diye açarak ses çıkarmayan bir inilti koyverdi. Odasının dışında, yerde oturdu. Yüzünde hâlâ bir süs bandı vardı, gözlerinin üzerinden geçen mucize beklentisi izi. Bu ondan bağımsız bir biçimde havada süzülüyormuş gibi bir bakıştı, öyle ki yanaklarını çocukların yaptığı gibi şişirerek üflese uçup gidecekti.

İçeriye bakma zahmetine girmeyeceğini düşündü. İçeri bakmak hastalıklı bir hareket olacaktı. Oda güneye bakıyordu ve sabah güneşiyle dolacaktı, toz perdeleri, üzerine güneş ışığı vuran tozlar veya annesinin kullanmaktan hoşlandığı bir sözcük olan *toz zerrecikleri* eşliğinde.

Belki tüm bunlar erotik bir hayaldi. Tüm bunlar utanmaz düşünceler için kurulmuş bir şehirdi. Cinsel açıdan histerik biriydi, hıh. Buna inanmazdı işte.

Orada oturdu, kararının boşluğu içinde düşündü. Sonra kapı dikmesinden kuvvet alarak ayağa kalktı, ağır ağır, tam nefes alıp vererek, sırtı damarlı tahtaya dönük, çömelik vaziyette, hareketi mümkün olduğunca uzun süre içinde tamamlayarak. Annesi o dokuz yaşındayken ölmüştü. Bu onun suçu değildi. Bunun onunla bir ilgisi yoktu.

Baktığında oda boştu. Hiç kimse yoktu orada. Işık o kadar canlıydı ki, duvarların ve zeminin gerçek rengini görebiliyordu. Duvarları daha önce görmemişti. Yatak boştu. Boş olduğunu hep biliyordu zaten, sadece bu bilgisine yetişmeye çalışıyordu. Yattığı tarafı, yatağın tek kullanılan yeri kırışmış çarşafı yorgana baktı.

Odaya girdi ve pencerenin yanına gitti. Pencereyi açtı. Pencereyi iterek açtı. Bunu neden yaptığını anlamadı. Sonra anladı. Denizin keskin kokusunu yüzünde, zamanın akışını bedeninde hissetmek istiyordu, kendisine kim olduğunu söylemek için.

4

Rey'le görünüşte sıradan bir evliliği sürdüren Lauren, detaylara son derece duyarlı bir Beden Sanatçısı'dır. Yaşamının her anını sahnelediği performanslar gibi yaşayan kadın, bedeni kadar doğanın ve mekânın görüntüleriyle seslerine de algılarının kapılarını açmıştır.

Kocasının sırlarla dolu intiharının ardından tuhaf bir yalnızlığın kucağına düşen Lauren, ıssız bir deniz kıyısında, kiralık metruk bir evde yaşamaktadır. Burada tuhaf, yaşanmayan bir adamla karşılaşır; kadının yaşamıyla ilgili tekinsiz bir bilgi taşıyan bir adamla. Zamanın ıssızlığında beraber bir yolculuğa başlarlar – zamanda, aşta ve insan algısında.

Eserlerinde Amerikan üslubunu meydan okurcasına, ışık saçarcasına kullanan Don Delillo, Beden Sanatçısı'nda da alışılmadık bir anlatımın öte yakasına geçmeye çalışıyor. Bu kısa, ayartıcı romanda yazar, eserleri bedenin sınırlarına meydan okuyan bir sanatçı Lauren Hartke'nin kısıtlanmış dünyasını mesken tutuyor.

Beden Sanatçısı, zamanımızın en iyi yazarlarının birinden unutulması güç, muhteşem ve son derece etkileyici bir roman.

